
Protokoll

Regionstyrelsen

22 november 2023

Regionstyrelsens protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 22 november 2023, klockan 09.00–15.00
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande Filip Reinhag (S) Thomas Karlström (S) Oscar Lindster (S) Ida Nordahl (S), tjug ersättare Sara Vilhelmsson (M), § 365 - 366, 368 - 382 Mariette Nicander (M) Johan Malmros (C), § 365 - 407, 409 - 412 Eva Ahlin (C) Malin Åberg (C), tjug ersättare Johan Asplund (KD) Saga Carlgren (V) Micke Seid (MP), tjug ersättare Lars Engelbrektsson (SD)
Ersättare	Håkan Ericsson (S) Jenny Larsson (S) Mikael Blad (M), § 365 - 366, 368 - 382 Mårten Silvé (M), tjug § 367, 383 - 412 Anna Eklund (L), tjug § 408 Jörgen Benzler (V)
Övriga	Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF Helena Hagstedt, stadssekreterare, RSF Peter Häggbom Norrby, kommunikatör, RSF Fredrik Persson, polisområdeschef, Polismyndigheten, § 365 Dan Rasmussen, regementschef, Gotlands regemente P18, § 366 Alf Söderman, försvarsdirektör, Länsstyrelsen, § 366 Stefan Persson, utvecklingsdirektör, RSF, § 367 Karin Leoson, verksamhetscontroller, RSF, § 378 Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, RSF, § 378 Per Wikberg, enhetschef, SBF, § 387 Lise Langseth, samhällsbyggnadsdirektör, SBF, § 387

Datum för justering	28 november 2023
Paragrafer	§ 365–412, varav § 367 justerades omedelbart
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer. Sekreterare Helena Hagstedt Ordförande Meit Fohlin Justerare Filip Reinhag

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsen
Sammanträdesdag	2023-11-22
Protokollet anslås	2023-11-29
Anslaget tas ned	2023-12-21
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS § 365	Information. Polisen	7
RS § 366	Information. Totalförsvar och säkerhetsläge	8
RS § 367	Remiss för förslag till bevarandeplan för Bästeträsk Natura 2000-område	9
RS § 368	Omprövning av Start-PM	11
RS § 369	Åtterrapporering- Förstudie Omlandsprojekt	17
RS § 370	Information. Rapportering Internationell strategi och EU	19
RS § 371	Partneravtal Visby Centrum 2023	20
RS § 372	Fördelning av verksamhetsstöd till kulturorganisationer 2024	22
RS § 373	Verksamhetsstöd till Bergmancenter	23
RS § 374	Verksamhetsstöd till Bungemuseet	24
RS § 375	Förslag på fördelning av outnyttjade medel 2023	25
RS § 376	Region Gotlands Kulturpris 2023	29
RS § 377	Interrimsregler för stöd till studieförbund	31
RS § 378	Uppdrag. Handlingsplan för kulturella och kreativa branscher - arbetsprocess	33
RS § 379	Kulturplan 2025-2028	34
RS § 380	Fördelning av investeringsmedel till Hemse ishall	36
RS § 381	Revidering av avfallstaxa 2024	38
RS § 382	Justering av avfallsföreskrift efter samråd 2023	42
RS § 383	Begäran om tilläggsanslag till barn- och utbildningsnämnden	43
RS § 384	Skänka utrangerade elverk till Ukraina	46
RS § 385	Begäran om tilläggsanslag och om disposition av investeringsbudget Visby lasarett akutmottagningen ombyggnad	48
RS § 386	Ändring av barn- och utbildningsnämndens reglemente och av tekniska nämndens reglemente	50
RS § 387	Räddningstjänsten – Nytt handlingsprogram från 2024	52
RS § 388	LONA Våtmark - ansökan december 2023 om lokala naturvårdsprojekt	53
RS § 389	Handlingsplan för EU-deklarationen Jämställdhet mellan kvinnor och män CEMR	56
RS § 390	Samråd enligt Mål och riktlinjer för nationella minoriteter	59
RS § 391	Brottsförebyggande arbete – lägesbild 2023	60

RS § 392	Revisionsrapport. Granskning av intern kontroll i lönehanteringsprocessen	61
RS § 393	Letter of Intent 'The Three Islands' Initiative	63
RS § 394	Lokalbehovsplan Regionstyrelseförvaltningen	65
RS § 395	Almedalsveckan – ändrade avgifter för medverkan i det officiella programmet och införande av ny avgift för Almedalsveckan Play	66
RS § 396	Motion. Energieffektiviseringar inom VA-område	69
RS § 397	Motion. Uppmuntra Gotlands skolor att delta i projektet ”Cykelvänlig skola”	73
RS § 398	Motion. College – en väg mot en jämställd arbetsmarknad	76
RS § 399	Motion Utred förutsättningar för skyddat boende i Region Gotlands regi.	78
RS § 400	Motion. Säkra framtiden för ideell kvinnojoursverksamhet på Gotland genom IOP – idéburet offentligt partnerskap	79
RS § 401	Medborgarförslag. Synpunkter på Destination Gotland om flexibiljetter och fullbokade färjor	81
RS § 402	Medborgarförslag. Återskapa statyn vid Packhusplan	83
RS § 403	Medborgarförslag. Åretrunt-badanläggning med utgångspunkt från Kallbadhuset	84
RS § 404	Medborgarförslag. Anlägga en frisbeegolfbana, discgolfbana	86
RS § 405	Medborgarförslag. Uteblivna intäkter med anledning av Coronakrisen för föreningsdrivna anläggningar, såsom bygdegårdar, hembygdegårdar, folkets hus m.m.	87
RS § 406	Medborgarförslag. Krislån till bygdegårdar	88
RS § 407	Medborgarförslag. Utegym på Hemse	90
RS § 408	Medborgarförslag. Stopp för pågående verksamheter och planer för AB Gotlandshem	91
RS § 409	Medborgarförslag. Ersätt mjölk med vatten som måltidsdryck i skolan	93
RS § 410	Information. Vissa inkomna handlingar	95
RS § 411	Anmälan om delegationsbeslut	96
RS § 412	Regiondirektörens information	97

RS § 365

Information. Polisen

Sammanfattning

Fredrik Persson, polisområdeschef, Polismyndigheten, informerar regionstyrelsen om samarbetet med Polisregion Stockholm, det lokala läget och hur det grova våldet påverkar Gotland.

RS § 366

Information. Totalförsvar och säkerhetsläge

Sammanfattning

Dan Rasmussen, chef Gotlands Regemente (P18) och Alf Söderman, Försvarsdirektör, Länsstyrelsen informerar regionstyrelsen om totalförsvarsfrågor, säkerhetsläget och vad som sker om Sverige blir medlem i NATO.

RS § 367 Remiss för förslag till bevarandeplan för Bästräsk Natura 2000-område

Ärendenummer: RS 2023/2108

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att lämna upprättat förslag till yttrande till Länsstyrelsen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Det europeiska nätverket Natura 2000 bidrar till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. Hur ett Natura 2000-område ska skötas sammanställs i en bevarandeplan.

Region Gotland har genom remiss 2023-10-27 givits möjlighet att lämna synpunkter på bevarandeplanen för Natura 2000-området SE0340120 Bästräsk.

Regionstyrelseförvaltningen har upprättat ett förslag till yttrande. Förslaget tar upp ett antal punkter som dels kan kopplas till det vattenuttag ur Bästräsk som Region Gotland, genom domen M 5609-07, har rätt att göra, dels till de föreskrifter för vattenskyddsområdet som, genom regionfullmäktiges beslut, inrättades 2020-01-01.

Bedömning

Bästräsk utgör tillsammans med andra sjöar i området (Hau, Lillträsk, Hyle, Sändträsk, delar av Nackträsk, Nyrajsu, Kölningsträsk, Mavrajd och Trastasshul) naturtypen 3140 kransalgsjöar. Naturtypen bedöms ha ett gynnsamt bevarandetilstånd inom området.

Det upprättade förslaget till yttrande fokuserar dels på den vattendom från 2009 som ger Region Gotland och forskningsstationen i Ar rätt att ta råvatten ur Bästräsk till den allmänna vattenförsörjningen respektive för forskningsändamål, dels på föreskrifterna för det vattenskyddsområde kring sjön som genom regionfullmäktiges beslut inrättades 2020-01-01.

Regionstyrelseförvaltningen kan konstatera att bevarandeplanen för Natura 2000-området Bästräsk kommer bli ett viktigt dokument när det gäller skötselplan och i viss mån också föreskrifter för den blivande nationalparken i området. De två olika skyddsformerna – ett europagemensamt system och ett nationellt – syftar till samma sak; att bevara naturen i området och därtill hydrologin, som är viktigt för många av områdets naturtyper. Geografiskt

kommer Natura 2000-området och nationalparken förmodligen i mycket hög grad överlappa varandra.

När det gäller den rent ekologiska bedömningen huruvida de föreslagna åtgärderna kommer att leda till bevarandemålen, har samhällsbyggnadsförvaltningen tidigare uttryckt att man tagit del av underlaget och inte haft några synpunkter på den föreslagna bevarandeplanen, en bedömning förvaltningen står fast vid.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Stefan Person, regional utvecklingsdirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande yrkar att sista stycket i yttrandet revideras enligt följande:

”Region Gotland vill också informera om att regionen kan komma att söka en ny dom för uttag av ytvatten om det kan verifieras att sjön kan uppvisa en hållbar vattenbalans. I en sådan ansökan kan också tillstånd för ny ledningsdragning bli aktuellt”.

ändras till:

”Region Gotland vill informera om att regionen avser att söka en ny dom för uttag av ytvatten om det kan verifieras att Bästeträsk kan uppvisa en hållbar vattenbalans. I en sådan ansökan kan tillstånd för ny ledningsdragning bli aktuellt”.

Ordförande ställer proposition på förslaget med eget ändringsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag till bevarandeplan för Natura 2000-området SE 0340120 Bästeträsk
Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse, 2023-11-09
Förslag till regionstyrelsens yttrande, 2023-11-22

Skickas till

Länsstyrelsen
Tekniska nämnden
Miljö- och byggnämnden

RS § 368 Omprövning av Start-PM

Ärendenummer: RS 2023/1642

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionfullmäktige beslutar att upphäva beslut RF § 42, 2020-03-30 med hänvisning till att beslutet inte är genomfört.

Regionstyrelsens beslut

- Utbredningen för det område, inom detaljplan 09-VIS-596, som är objekt för upphävande av del av detaljplan inom uppdrag nr 41/2018 ska revideras. Ändringen avser att den yta, som utgör övningsområde till Bygg- och anläggningsprogrammet, en privatägd Industrifastighet samt ett område om ca 6000 kvm som är lämpligt för utveckling och försäljning, undantas från tidigare beslut.
- Regiondirektören får i uppdrag att, framför upphävandet av del av detaljplan 09-VIS-596, utreda förutsättningarna för alternativ markanvändning i form av solesanläggning inom berört område, exklusive området som berörs av beslutspunkt ett (1), i enlighet med de synpunkter som framkommer av tjänsteskrivelsen. Om anläggandet av solesanläggning inte bedöms möjlig inom området ska den delen av detaljplanen fortsatt upphävas.

Sammanfattning

Mark- och exploateringsenheten inom samhällsbyggnadsförvaltningen driver exploateringsprojekt Industrimark Visby. Projektet avser att utveckla industrimark till försäljning inom områdena Österby samt Bingerskvärn i Visby, regionstyrelsen 2020-02-26, § 56 och regionstyrelsen 2021-06-16, § 212. Projektet omfattar även att genomföra beslut, regionfullmäktige 2020-03-30, § 42, om att del av detaljplan 09-VIS-596 för Österby industriområdet ska upphävas.

Detaljplan 09-VIS-596 antogs av kommunfullmäktige 1991 och vann laga kraft 1992. Detaljplanen reviderades år 1997. År 2020 fattade regionfullmäktige beslut om att miljö- och byggnadsnämnden fick i uppdrag att upphäva del av planområdet till förmån för det primära vattenskyddsområde som gäller för platsen. Miljö- och byggnadsnämnden har inte mandat att fatta beslut om antagande, ändring eller upphävande av detaljplan då det ansvaret åligger regionfullmäktige. Beslut i regionfullmäktige 2020-03-30, § 42, kan därför inte genomföras så som beslutet är formulerat. Uppdrag om att utreda möjligheterna för en detaljplaneändring eller upphävande samt att ta fram ett planförslag för beslut i regionfullmäktige hanteras istället genom regionstyrelsen och det start-PM som är kopplat till uppdrag 41/2018 ställt till dåvarande mark- och stadsmiljöenheten.

Vid beslutstidpunkten gjordes bedömningen att en framtida utveckling inom planområdet, 09-VIS-596, skulle kunna förorsaka föroreningar samt motverka grundvattenbildning i och med hårdgörande av ytor. Upphävande av detaljplan skulle avse mark som ägs av Region Gotland och där verksamhet inte bedrevs sedan tidigare. Detta överensstämmer inte med den karta som lades till grund för beslutet om upphävande av detaljplan vilket medför att utbredningen av det beslutade området även omfattar en privatägd industrifastighet, på vilken det bedrivs näringsverksamhet, samt av en yta, om ca 1,2 hektar, som utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, sedan år 2008, nyttjar som övningsyta till bygg- och anläggningsprogrammet vid Wisbygymnasiet. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har ett gällande markupplåtelseavtal för området. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har gjort en framställan till mark- och exploateringsenheten om att få vara kvar inom berört område. Från framställan framkommer Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens behov av ytan samt information om att det planeras att uppföras en skolbyggnad på del av angränsande fastighet Visby Skarphäll 1:1. Vidare ser mark- och exploateringsenheten inte möjligheten till att verksamheten skulle flyttas till annan mark som ägs av Region Gotland, då det inte finns något alternativ av lämplig mark för ändamålet i Region Gotlands markreserv.

Vidare hanterar mark- och exploateringsenheten flera förfrågningar om mark planlagd för industriändamål, men också om mark för etablering av energiproduktion genom solesanläggning eller för annan verksamhet som kan främja energiomställningen. Med anledning av ovanstående har mark- och exploateringsenheten undersökt möjligheten för vidare utveckling inom detaljplan 09-VIS-596, samt möjligheten för alternativ markanvändning som inte riskerar att förorena grundvattnet eller motverka grundvattenbildningen.

Bedömning

Enligt beslut, regionfullmäktige 2020-03-30, § 42 , ska ca 23,3 hektar av detaljplan 09-VIS-596 upphävas vilket omfattar:

Ändamål	Areal	Kommentar
Industrimark - Övningsområde utbildnings- och arbetslivsförvaltningen	Ca 1,2 hektar	Utbildnings- och arbetslivsförvaltning har nödvändiga tillstånd från miljö- och hälsa för att bedriva verksamheten inom primärt vattenskyddsområde
Industrimark – Privatägd industrifastighet	Ca 7 415 kvm	Fastigheten är bebyggd och det bedrivs näringsverksamhet på platsen.

Allmän platsmark – Gata	Ca 3 500 kvm	Allmän platsmark där Region Gotland, som huvudman för allmänplats, är skyldiga att bygga ut gator enligt gällande detaljplan.
Industrimark/Allmän platsmark – Outvecklad	Ca 20,3 hektar	Allmän platsmark består av gator som Region Gotland inte kommer behöva bygga ut.

Det kan antas att avsikten vid beslutstidpunkten var att befintliga verksamheter inom området inte skulle omfattas av förslag om upphävandet och därför bör utbredningen av området som berörs av ändringen revideras. Den privata industrifastigheten föreslås att undantas från beslutet och utbildnings- och arbetslivsförvaltningen ska medges att fortsatt få bedriva verksamhet inom området. VA-huvudmannen framhåller att det är av särskild vikt att det säkerställs att verksamhetsutövaren har rutiner för hur området ska fungera jämte vattenskyddsområdet. Detta får anses tillgodosett i och med att nödvändigt tillstånd finns från tillsynsmyndigheten som är miljö- och hälsoskydd.

Vidare föreslår mark- och exploateringsenheten att utbildnings- och arbetslivsförvaltningens övningsområde, inom Gotland Visby Österby 1:4, tillsammans med del av fastigheten Gotland Visby Skarphäll 1:1, aktuell för ny skolbyggnad, genom fastighetsbildning ska bilda en egen skolfastighet. Detta givet att bygglov ges. Det skulle möjliggöra för en tydligare ansvarsfördelning inom Region Gotland då förvaltning av den nybildade fastigheten i sin helhet skulle övergå till fastighetsförvaltningsavdelningen.

Den planerade utbyggnaden av gator inom projektet Industrimark Visby medför att det är möjligt att på ett kostnadseffektivt sätt utveckla ytterligare en industrifastighet, om ca 6000 kvm. I samråd med VA-utvecklare vid VA-avdelningen bedöms området lämpligt att ta med i den planerade utvecklingen. Området föreslås därför att undantas från uppdrag 41/2018.

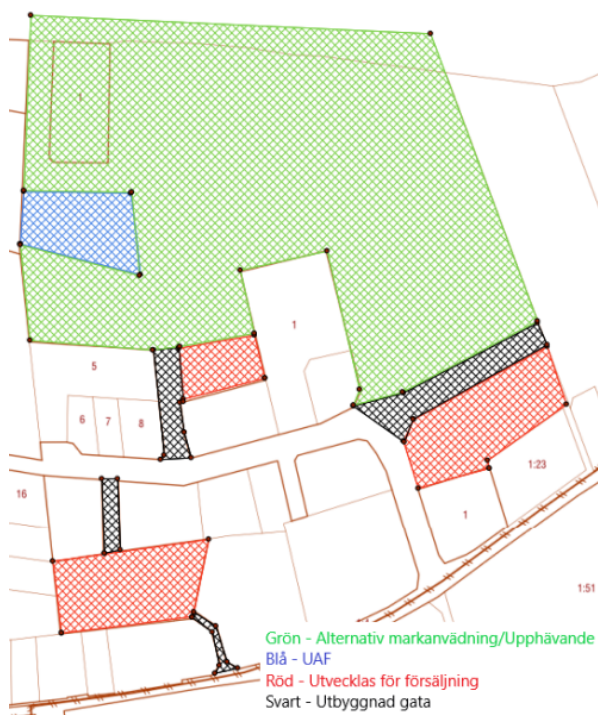
Vidare föreslås att regiondirektören får i uppdrag att undersöka alternativ markanvändning för energiproduktion genom solesanläggning inom området. Energiproduktion skulle kunna medges inom den befintliga detaljplanen för industriändamål vilket medför att detaljplanen genererar Region Gotland en intäkt istället för en utgift som ett upphävande skulle göra. VA-huvudmannen har framfört att det inte finns något i Visby Vattenskyddsområdes föreskrifter som reglerar att man inte får bygga solcellsanläggning inom vattenskyddsområde. Dock framhålls att Region Gotland bör se över rutinen

för hur en sådan etablering inom vattenskyddsområde ska hanteras. Det kan föreligga risker, beroende på vilken typ av mark som berörs, att förutsättningarna för grundvattenbildning, temperatur och markens förmåga att hålla fukt, kan förändras till den grad att verksamheten påverkar kvantitativ status i grundvattenförekomsten. Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten har yttrat sig om att etablering för energiproduktion kan medges givet att det sker utan hårdgörande av ytor samt att det inte förekommer hantering av ämnen som risker förorsaka förorening av grundvattnet inom området.

Eftersom markanvändningen inom området är känslig föreslås den delen av fastigheten som kan vara aktuell för energiproduktion inte säljas utan istället bör upplåtelse ske genom nyttjanderätt. En nyttjanderättsupplåtelse ger Region Gotland möjlighet att genom avtal ställa krav på anläggningens utformning för att minimera eventuella risker med etableringen.

Genomförandet av en anläggning för energiproduktion inom området bör också samordnas med VA-huvudmannen och miljö- och hälsoskydd. Om det i ett senare skede av projektet bedöms som att en anläggning för energiproduktion inte är möjlig inom området ska detaljplanen fortsatt upphävas.

Samtliga föreslagna ändringar och föreslagen markanvändning framgår av kartbild nedan.

Föreslagen markanvändning och utveckling av Österby Industriområde

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att de föreslagna ändringarna följer den process som föranleder beslut och att berörda förvaltningar har beretts möjlighet att yttra sig utifrån sina respektive ansvarsområde och från vad lagen medger.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att de föreslagna ändringarna både genererar intäkt och minskar utgifterna inom exploateringsprojekt Industrimark Visby.

3. Barnperspektiv

Ej aktuell.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuell.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuell

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att de befintliga verksamheterna inte förorsakar ytterligare påverkan på klimat eller miljö. Den tillkomna ytan för utveckling om ca 6000 kvm bedöms liten i sammanhanget och dess påverkan på området försumbar. Regionekologerna har yttrat sig gällande skogen inom fastigheten Gotland Visby Österby 1:4 och den negativa effekt etableringen av energiproduktion skulle få på området. I och med att området sedan tidigare är detaljplanlagt så har detaljplanen företräde framför en sådan bedömning då naturvärden ska prövas inom planprocessen innan en detaljplan kan antas.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på samhällsbyggnadsförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse MEX, 2023-11-08
Framställan om mark – utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, 2023-08-25
Markupplåtelseavtal – utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, 2008-01-02
Tillstånd till hantering av petroleumprodukter, spillolja samt schaktningsarbete – 2023-08-25
Regionstyrelsen 2020-02-26, § 56
Regionstyrelsen 2021-06-16, § 212
Regionfullmäktige 2020-03-30, § 42
Start-PM – Uppdrag nr 41/2018

Skickas till
Teknikförvaltningen
Samhällsbyggnadsförvaltningen

RS § 369 Återrapportering- Förstudie Omlandsprojekt

Ärendenummer: RS 2022/360

Regionstyrelsens beslut

- Regiondirektören får i uppdrag att utarbeta ett förslag till en riktad utlysning för projekt- och företagsstöd för att stärka upplevelser i nationalparken och dess omland.
- Regiondirektören får i uppdrag att tillsammans med utvecklingsaktörer arrangera möten på temat omlandsutveckling för att sprida kunskap och inspiration kring nationalparkens utveckling som besöksplats.
- Regiondirektören får i uppdrag att säkerställa att utvecklingen av nationalparken tas om hand i besöksnärringsstrategin samt att Region Gotlands åtaganden tydliggörs och tas om hand internt.

Sammanfattning

I Region Gotlands arbete med bildandet av en nationalpark i området kring Bästeträsk på norra Gotland har Regionen parallellt med bildandeprocessen haft som ambition att undersöka intresset för att genomföra ett Omlandsprojekt, det vill säga den ekonomiska geografin som omger den kommande nationalparken i Bästeträsk. Omlandet har ingen färdig identitet eller klart avgränsat geografiskt område, i denna förstudie går en ungefärlig linje mellan Kappelshamn, Lärbro, Slite. Region Gotland representerar medborgarna och det regionala utvecklingsperspektivet i bildandeprocessen. Regionstyrelsen beslutade därför 27 april 2022 om Förstudie Omlandsprojekt (RS 2022/360) vars mål är att undersöka om det finns intresse och behov bland aktörer av ett genomförandeprojekt för omlandet.

Då förstudien inte har kunnat resultera i ett konkret förslag om genomförandeprojekt, föreslås nedan en möjlig väg för det fortsatta arbetet med eventuella utvecklingsinitiativ i anslutning till den nya nationalparken.

Region Gotland kan tillsammans med Leader Gute anordna möten med syfte att beskriva olika finansieringslösningar till mindre projekt som skulle kunna drivas av aktörer i Omlandet. Utöver detta avvaktar Region Gotland med att starta egna initiativ men uppdrar åt Regionstyrelseförvaltningen att aktivt följa eventuella initiativ i Omlandet för att om möjligt stödja aktörerna med tillgängliga och lämpliga stödformer genom gängse utvecklingsprocesser.

Bedömning

Det finns ett utbrett intresse och engagemang i Omlandet för den kommande nationalparken och en vilja att samarbeta med Region Gotland. Däremot har förstudien inte kunnat ringa in någon tillräckligt intresserad och driftig aktör som skulle kunna och vilja driva ett lokalt förankrat genomförandeprojekt.

Kanske påverkas intresset bland aktörer av det av de senaste årens ekonomiska utmaningar, pandemiåren, deltagande i tidigare utvecklingsprojekt eller tidsbrist på grund av andra ideella engagemang som tar tid.

Möjligen påverkas intresset även av det faktum att det redan finns boendemöjligheter och ett visst utbud av restauranger och caféer i Omlandet, åtminstone under högsäsong. Ett besök i den blivande nationalparken kräver med dagens förutsättningar tillgång till egen transport. Transporter är således en utmaning ur ett klimatperspektiv.

Ett ökat nyttjande av kollektivtrafiklösningar bedöms vara nödvändigt för att kunna utveckla besöksnäringen på ett mer hållbart sätt i Omlandet och för att nå de uppsatta klimatmålen. Destination Gotlands sommarbusslinje kommer att ge en indikation av hur stort intresset att besöka nationalparken är.

Under arbetet med förstudien blev det tydligt vilken mångfald av idéer och aktiviteter som finns i Omlandet. Flera är tänkbara som projekt men kräver extern finansiering och ett tydligt engagemang från aktörerna. Det ligger dock utanför denna förstudie att undersöka andra finansieringsmöjligheter.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport förstudie Omland 2023-09-06

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-03-11, RS 2022/360

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-01

RS § 370 Information. Rapportering Internationell strategi och EU

Ärendenummer: RS 2023/967

Regionstyrelsens beslut

- Informationen godkänns.
-

Sammanfattning

I enlighet med *Arbetsgång för Region Gotlands övergripande internationella och EU-relaterade ärenden* (RS 2018/454) redovisas här:

- Reserapport:
 - Östersjöstrategins årliga forum (EUSBSR), den 4-5 oktober 2023, Riga, Lettland.
 - CPMR Östersjökommissionens årsmöte (CPMR Baltic Sea Commission General Assembly), den 19-20 september 2023, i Umeå och Vasa.
- Planerade nätverksmöten med deltagande från Region Gotland.
- Inkomna inbjudningar till internationella konferenser och möten i Sverige och utomlands.
- Övriga händelser och beslut i de prioriterade internationella nätverken:
 - UBC-nätverket val av representanter till Executive Board.
 - Organisation of World Heritage Cities lanserar City2City och Mission4City.
 - Région Bretagne fullmäktigeordförande kandiderar till ordförandeposten i CPMR.
 - CPMR EU project management training 2023.
 - CPMR Sverigegruppen och framtidens sammanhållningspolitik.
 - CPMR Region Västernorrland ansöker om medlemskap.
 - Cultural Routes och Hansan: Europarådets Forum för Cultural Routes.
 - Rapporter från Gammalsvenskby.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-23

RS § 371 Partneravtal Visby Centrum 2023

Ärendenummer: RS 2023/2015

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Förslaget till partneravtal mellan Visby Centrum och Region Gotland antas.

Sammanfattning

Utgångspunkten i partneravtalet är affärs- och samhällsnytta för båda parter. För Visby Centrum, som företräder aktörer och affärsidkare, är utvecklingsarbete och stärkta förutsättningar för handel i en föränderlig tid det grundläggande motivet till avtalet med Region Gotland. För Region Gotland är det grundläggande motivet för avtalet att utveckla samverkan som stödjer arbetet med att värna och utveckla världsarvsstaden Visby. Gemensamt för båda parter är att genom en levande stadskärna stärka Gotlands attraktionskraft.

Visby Centrum är en medlemsägd samarbets- och intresseorganisation som genomför aktiviteter i stadskärnan och arbetar med samordning kring utveckling av stadsmiljön. Visby Centrums uppdrag är att utveckla, marknadsföra och arrangera aktiviteter för att skapa en levande stadskärna året runt och erbjuder som utvecklingsaktör samordning kring utveckling av stadsmiljön. Verksamheten bedrivs med hänsyn till stadens unika miljö och särart.

Gotlands kommun (numer Region Gotland) uppdrog 2004 åt Handelsutredningsinstitut att utreda förutsättningarna för Östercentrum. Utredningen pekade på vikten av att stärka samarbetet mellan handel, fastighetsägare och kommun. I syfte att fördjupa samarbetet mellan intressenterna Östercentrums intresseförening, Adelgatans intresseförening, S:t Hanskvarterens ekonomiska förening och Gotlands kommun (numer Region Gotland) beslutade dessa att gå in som delägare i ett gemensamt aktiebolag med 25 % vardera. Visby Centrum AB bildades.

2019 lämnar Region Gotland bolaget som ägare och ett flerårigt samarbetsavtal tecknas. Detta för att tydliggöra rollerna mellan Visby Centrum och Region Gotland gällande näringslivets intressefrågor och regionens roll som myndighet. Samordning och nära samverkan mellan parterna har fortsatt och utvecklats i frågor gällande regional utveckling och samhällsbyggnadsfrågor.

Den regionala utvecklingsstrategin - Vårt Gotland 2040, med program för genomförande bygger på samhandling mellan det offentliga, näringslivet och övriga organisatorer i det gotländska samhället. Visby Centrum är en av flera

betydelsefulla utvecklingsaktörer som i samverkan med Region Gotland tar på sig ett ansvar att bidra till målen i Vårt Gotland 2040.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att Region Gotlands samverkan med Visby Centrum genom partneravtal är till stor affärs- och samhällsnytta för båda parter. Samverkan som stödjer arbetet med att värna och utveckla världsarvsstaden Visby är i kombination med utveckling av Visbys stadskärna i riktning mot en levande handelsplats året runt central och möjliggörs genom partneravtalet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Partneravtal mellan Visby Centrum och Region Gotland
Bilaga, Övergripande inriktning för Visby Centrum AB
Regionfullmäktige 2019-05-13, § 154
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-09-19

Skickas till

Visby Centrum

RS § 372 **Fördelning av verksamhetsstöd till
kulturorganisationer 2024**

Ärendenummer: RS 2023/1827

Sammanfattning

Ärendet utgår.

RS § 373 **Verksamhetsstöd till Bergmancenter**

Ärendenummer: RS 2020/373

Sammanfattning

Ärendet utgår.

RS § 374 **Verksamhetsstöd till Bungemuseet**

Ärendenummer: RS 2020/374

Sammanfattning

Ärendet utgår.

RS § 375 Förslag på fördelning av outnyttjade medel 2023

Ärendenummer: RS 2023/1959

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att de 500 000 kr som tillförts i utökning av budgetram för kulturstöd 2023 fördelas som tillfälligt förstärkt verksamhetsstöd till föreslagna kulturorganisationer.

Sammanfattning

I november 2022 beslutade regionfullmäktige att tillföra regionstyrelseförvaltningen en utökning av budgetram på 500 000 kr för att kunna fördela ett nytt stöd för regional kulturutveckling. Dessa har inte kunnat fördelas eftersom införandet av ett nytt stödsystem (inklusive riktlinjer för detta nya stöd) har försenats till följd av överklagande till förvaltningsrätten.

Kulturlivet har tagit fart igen efter pandemin, men står nu inför ökade kostnader i samhället. De viktiga krisstöden under pandemin innebar överlevnadsmöjligheter för många, men för vissa också tillfälle att utveckla sin verksamhet och finna nya samarbeten. I år är det första året utan krisstöd. Det ännu ej fördelade projektstödet föreslås därför fånga upp den positiva utveckling i kulturlivet som skett under och efter pandemin.

Förslaget är en förstärkning av medel enligt gällande regler och riktlinjer för verksamhetsstödet till kulturorganisationer med syfte att gynna aktörer med ett särskilt utvecklingsfokus utifrån ansökningar om verksamhetsstöd inför 2024.

Aktörer som föreslås tillfälligt eller förstärkt verksamhetsstöd är Gotlands läns hemslöjdsförening och Textil Gotland för samverkan kring lokalen ”Hantverket”, kulturföreningen Balans i fokus för deras arbete med unga och äldre i projektet ”Rum för rörelse”, Nycirkus Gotland för sitt arbete med målgruppen unga och unga vuxna, Gotlands Bildningsförbund för utvecklingsarbetet kring bildningsfrågorna och studieförbunden, Konstfrämjandet Gotland för att kunna etableras som ett nytt distrikt i Sverige och Kuno – kulturföreningen norra Gotland, för utvecklingen av ett kulturhus i Fårösund.

Fördelningen utgår utifrån allmänna och specifika bestämmelser gällande verksamhetsstöd till kulturorganisationer. Fördelningen breddar kulturlivet genom att stärka de svaga områdena slöjd och form, dans- och konst samt lägger ett fokus på bildningsfrågorna på Gotland, vilket inte kan tillgodoses inom den ordinarie fördelningen av verksamhetsstöd.

Bedömning

2021-2023 arbetade regionstyrelseförvaltningen fram ett nytt bidrags- och stödsystem för kulturen planerat att sjasättas 2023. Förslaget antogs i regionfullmäktige men överklagades vilket har försenat implementeringen av stödsystemet och även för möjligheten att kunna utlysa det projektstöd som förvaltningen fått en ramförstärkning för på 500 000 kr från och med 2023. Dessa medel är avsedda att riktas mot det fria kulturlivets aktörer för metodutveckling, för möjligheten att kunna pröva nya samarbeten eller söka medfinansiering för projekt på nationell nivå. På grund av överklagan av det nya stödsystemet för kulturen finns inga godkända villkor på plats vilket lett till att stödet inte fördelats för 2023 enligt plan.

Mot bakgrund av de ansökningar om verksamhetsstöd som inkommit för 2024 föreslås de hittills outnyttjade medlen om 500 000 kr att fördelas som tillfälliga eller förstärkta verksamhetsstöd enligt allmänna och specifika bestämmelser för stöd till kulturorganisationer. Fördelningen som föreslås gäller:

Förslag 2023	tkr
Gotlands läns hemslöjdsförening	75
Textil Gotland	25
Konstfrämjandet	100
Balans i fokus	100
Nycirkus Gotland	45
KUNO i Fårösund	55
Gotlands bildningsförbund	100
Total summa	500

Bedömning av aktörerna:

Gotlands läns hemslöjdsförening och Textil Gotland (Hantverket).

Under pandemin gick flera slöjd- och formaktörer ihop och tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan och slöjd- och formutvecklarna och skapade ett gemensamt makerspace på Kulturrum i Visby. Detta fina samarbete möjliggjordes av tillfälliga förstärkta medel under pandemin. Då slöjd- och formområdet är ett svagt konstområde är bedömningen att det är viktigt att bidra till att denna samverkan kan fortsätta ske och att aktörerna kan vara kvar på platsen.

Konstfrämjandet Gotland. 2022 inledde ett tiotal yngre konstnärer på Gotland processen med att etablera Konstfrämjandet på Gotland.

Konstfrämjandet är en folkrörelse och ideell organisation med förgreningar

över hela landet. Riksorganisationen bidrar med stöd och råd och kunskap. ”Organisationens ändamål är att bidra till konst för alla: främja kunskap, bildning, förståelse och ökat intresse för, skapande av och medverkan till konst för alla, oavsett bakgrund och med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar.” Konstfrämjandet Gotland har en långsiktig ambition att etablera en utställnings- och produktionsplats i Slite och uttrycker specifikt viljan av att främja konstens roll i samhällsutvecklingen.

Kulturföreningen Balans i Fokus. Kulturföreningen som drivs av konstnärerna Anna och Wolfgang Weiser är unik i sitt slag och förenar konst, balans, lyssnande och cirkus i Anga på östra Gotland. Sedan 2022 har de extra medel från Kulturrådet för att utveckla och utöka sitt arbete bland annat gentemot barn, unga och äldre i projektet ”Rum för rörelse”. Förstärkningen är ett sätt att medfinansiera detta nationellt intressanta projekt som också finansieras av Kulturrådet.

Nycirkus Gotland. Nycirkus Gotland är en av få aktörer på ön som arbetar med cirkus, dans och med målgruppen unga, unga vuxna. Verksamhetens arbete med daglig träning för professionella dansare, cirkusartister är skäl till att ett tillfälligt stöd föreslås samt för att stärka det svaga dans- och cirkuskonstområdet på Gotland.

KUNO. Kulturföreningen i Fårösund har under året fått tillgång till en fastighet som de vill utveckla till en fysisk mötesplats och ett kulturhus för norra Gotland. Ett utökat tillfälligt stöd möjliggör för etableringen och utvecklingen av platsen.

Gotlands bildningsförbund. Föreningen är en stödjande och samordnande funktion för folkbildningen och studieförbunden på Gotland som under pandemin fått tillfälligt stöd. Med den osäkerhet som råder i samband med både nedskärningar av det statliga stödet och det samtidiga införandet av både ett nytt statligt och regionalt stödsystem behöver föreningen säkerställas ett fortsatt tillfälligt stöd för att kunna vara en samlande och samordnande kraft för bildningsfrågorna på Gotland.

Fördelningen bedöms att stärka ett antal aktörer som inte kan tillgodose stöd inom den ordinarie fördelningen av verksamhetsstöd, se RS 2023/1827. Syftet är att fortsätta möjliggöra kulturens utveckling på Gotland och stärka de svaga områdena slöjd och form, dans- och konst. Särskilt fokus läggs även på bildningsfrågorna på Gotland. Tre av aktörerna har sitt huvudsäte på landsbygderna.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Fördelning är genomförd utifrån allmänna bestämmelser och gällande regler och riktlinjer för stöd till kulturorganisationer. Bedömningar av årsmöteshandlingar och ansökningar ligger till grund för förslaget.

2. Ekonomiskt perspektiv

Fördelningen görs inom budgetram. Projektstöd omvandlas till tillfälligt eller förstärkt verksamhetsstöd.

3. Barnperspektiv

Har tagits hänsyn till i bedömningarna. Samtliga föreslagna aktörer har barn- och unga som målgrupp.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att verksamheterna genomför verksamhet med ett jämställdhetsperspektiv.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Tre av sju verksamheter har sitt säte på landsbygderna. Övriga har delar av verksamhet på landsbygderna.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att verksamheterna verkar medvetet för ett klimat och miljöperspektiv.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

RS 2023/1827

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse fördelning outnyttjade medel kultur 2023, 2023-10-20

RS § 376 Region Gotlands Kulturpris 2023

Ärendenummer: RS 2023/123

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionfullmäktige har att utdela pris.

Regionstyrelsens beslut

- 2023 års mottagare av Region Gotlands kulturpris är Vibrationsverket.
-

Sammanfattning

Region Gotland har sedan 1962 årligen utdelat ett kulturpris. Priset utdelas som det står i kriterierna: *"till person/-er och/eller förening som för Gotland utfört bestående kulturgärning i detta begrepps vidaste bemärkelse"*. Den nominerade behöver inte vara bosatt eller verksam på Gotland, men ska ha bidragit till en betydande kulturgärning för Gotland. Det går inte att nominera en tjänsteperson anställd inom Region Gotland. Kulturpristagare utses av regionstyrelsen på förslag av enskilda medborgare eller organisationer.

Kulturpriset består av en prissumma om 25 000 kr samt ett diplom. Traditionen är att priset delas ut i samband med regionfullmäktiges decembersammanträde.

Regionstyrelseförvaltningen har genom sedvanlig annonsering i lokal media, information på regionens webb och genom spridning i olika sociala medier, i år även med en liten film, utlyst möjligheten att nominera 2023 års kulturpristagare. Enskilda medborgare och organisationer har erbjudits att via e-tjänst inkomma med nomineringar. I de fall detta inte varit möjligt har även regionstyrelseförvaltningen mottagit ett antal vanliga brev och telefonsamtal med motiveringar till nomineringar. Regionstyrelseförvaltningen har 2023 tagit emot totalt 69 nomineringar av 25 kandidater.

Ärendets behandling under mötet

Kultur- och fritidsberedningens ordförande Oscar Lindster (S) läser upp nomineringen:

"På östra Gotlands glesbygd i Anga finns en levande plats med sin utgångspunkt i cirkustältet kallat Vibrationsverket, skapat av Anna E Weiser och Wolfgang Weiser. Anna och Wolfgangs engagemang, kompetens och nyfikenhet skapar möjligheter för Gotland att mötas och utvecklas kreativt. Det uppstår magi vid varje arrangemang de anordnar och besökarna inkluderas naturligt i mötet med kreatörer inom olika konstuttryck såsom dans, cirkus, musik, konst och improvisation."

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Regionstyrelsen utser Vibrationsverket till 2023 års mottagare av Region Gotlands kulturpris.

Beslutsunderlag

Kulturprisnomineringar 2023 med översikt
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Region Gotlands kulturpris,
2023-10-31

RS § 377 Interrimsregler för stöd till studieförbund

Ärendenummer: RS 2023/639

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att under 2024 fördela stöd till studieförbunden på Gotland enligt nuvarande fördelningsmodell.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsavdelningen har från och med 2023 återtagit hanteringen av stöd till studieförbund. Under tiden som gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden hanterade stödgivningen, justerades fördelningsmodellen något för att bättre korrelera med de statliga regler som antogs 2017.

Fördelningsgrunderna är:

Verksamhetsbidrag studiecirklar	62%
Verksamhetsbidrag annan verksamhet	5%
Verksamhetsbidrag kulturprogram	15%
Organisations- och tillgänglighetsbidrag	10+8%

För att erhålla stöd måste varje studieförbund komma upp i en miniminivå om minst 2000 studietimmar och 100 unika deltagare.

Under pandemitiden justerades de statliga reglerna, så att stödet beräknades på treårsbasis på ett nytt sätt för att motverka svängningar i statistiken beroende på pandemirestriktioner. För fördelning av 2024 års stöd ska beräkningen göras på studieförbundens redovisning för åren 2018-2019 och 2022.

Det statliga systemet för stödfördelning till studieförbunden är i förändring och nya statliga fördelningsgrunder kommer att införas inom kort. Regelverket för Region Gotlands stödgivning till studieförbunden ses över inom pågående bidragsöversyn på fritidsområdet där nya regler beräknas kunna gå till politiskt beslut under 2024 och införas under 2025.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att Region Gotland under 2024 fördelar stöd till studieförbunden enligt regler tidigare beslutade av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2022-02-15, GVN 2022/24.

Bedömning

Vid införandet av de nuvarande bestämmelserna förankrades dessa med öns verkamma studieförbund. I dialog inom bidragsöversynen under februari 2023, önskade studieförbunden att samma system skulle fortsätta gälla under 2024.

Förvaltningens bedömning är att förslaget till beslut skapar så god kontinuitet som möjligt och går i linje med studieförbundens önskemål.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Interrimsregler för stöd till studieförbund, 2023-10-26

Skickas till

Studieförbunden på Gotland

RS § 378

Uppdrag. Handlingsplan för kulturella och kreativa branscher - arbetsprocess

Ärendenummer: RS 2023/1238

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsavdelningen fick 2023-04-26 i uppdrag (RS § 115) av regionstyrelsen att i samverkan med avdelningen för regional utveckling framarbeta en handlingsplan för kulturella och kreativa branscher (KKB) utifrån den regionala utvecklingsstrategin, rekommendationerna som framkom i OECD:s territoriella granskning av Gotland, den nationella utredningen Kreativa Sverige!, resultat från projektet Omställningskultur och genom omvärldsanalys kring andra regioners arbete inom området. Uppdraget ska presentera hur arbete ska drivas vidare av Region Gotland, hur ansvar, funktioner och resurser ska fördelas samt hur strukturerad samverkan ska ske. Uppdraget kompletterades också med uppmaningen att tillvara erfarenheter från utredningen kring spelindustrins förutsättningar och utveckling i uppdraget gällande utveckling av kulturella och kreativa branscher regionstyrelsen 2023-06-13, § 219 (RS 2023/1238).

I dokument *Nulägesbeskrivning - handlingsplan KKB 231023* presenteras nuläge utifrån ovan nämnda dokument och andra regioners arbete med kulturella och kreativa näringar, de regionala måldokument som spelar in mot området samt en beskrivning av kommande arbetsprocess för framtagandet av en regional handlingsplan för kulturella och kreativa branscher.

Ärendets behandling under mötet

Ärende föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef och Karin Leoson, verksamhetscontroller, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Nulägesbeskrivning - handlingsplan KKB
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Uppdrag handlingsplan för KKB, 2023-10-26

RS § 379 Kulturplan 2025-2028

Ärendenummer: RS 2023/1488

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Arbetet med att ta fram Region Gotlands nästa kulturplan, 2025-2028, har nu inletts.

Kulturplanen fastställs av regionfullmäktige och är förvaltningsövergripande. Genomförandet sker såväl inom Region Gotlands olika uppdrag som inom kultursamverkansmodellens institutioner, samtliga berörda regionala förvaltningar och i övriga regionalt/kommunalt finansierade kulturaktörers verksamheter.

Kulturplanen ska innefatta regionens insatser på sju kulturområden:

- Professionell teater-, dans- och musikverksamhet.
- Museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete.
- Biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet.
- Professionell bild- och formverksamhet.
- Regional enskild arkivverksamhet.
- Filmkulturell verksamhet.
- Främjande av hemslöjd.

Utöver detta kan kulturplanen beskriva andra regionala prioriteringar inom kulturområdet, såsom exempelvis arbete inom kultur och hälsa, spelkultur och KKB. Enligt uppdrag från regionstyrelsen 2022-10-26, § 324 (RS 2021/1692) ska Kulturplan 2025-2028 också innefatta gestaltad livsmiljö.

En nulägesanalys tas under oktober-november fram i samverkan med utvecklarna och institutionerna i kultursamverkansmodellen. Detta för att gemensamt etablera samsyn kring var kulturen på Gotland befinner sig idag samt identifiera redan kända behov för att kunna skapa väl underbyggda dialogmöten.

Under december-januari genomförs sedan dialogmöten. Arbetsmöte med den politiska referensgruppen planeras i mars, för att kunna fastställa mål.

Ambitionen är att ett första utkast till kulturplan presenteras för regionstyrelsen i juni 2024. Förslaget skickas sedan på öppen remiss under juni-september. Den justerade planen planeras presenteras för regionstyrelsens arbetsutskott i november, för regionstyrelsen 21 november och för regionfullmäktige i december 2024.

Parallellt med att kulturplanen utformas, sker arbete med ytterligare måldokument för kulturområdet, såsom ny biblioteksplan, filmstrategi och handlingsplan KKB. Dessa dokument ska relatera till kulturplanen, men kan också ha områdesspecifika mål och insatser.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Processbeskrivning kulturplan 2025-2028
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse arbetsprocessbeskrivning,
2023-10-26

Skickas till

Regionala kulturinstitutioner

RS § 380 Fördelning av investeringsmedel till Hemse ishall

Ärendenummer: RS 2023/2052

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Inom ramen för de av regionfullmäktige tidigare beslutade särskilda investeringsmedel till landsbygdsutveckling, överför regionstyrelsen 4 000 000 kronor till tekniska nämnden för att genomföra modernisering och energieffektivisering av Hemse ishall.
- Av tidigare beslutade och överförda investeringsmedel enligt beslut i regionfullmäktige 2022-06-20, § 89, RS 2020/183 där 2 500 000 kronor avsattes för riktade insatser i orten Hemse beslutas om ändrad inriktning, där 2 000 000 kronor går till att genomföra modernisering och energieffektivisering av Hemse ishall.

Sammanfattning

Under perioden 2018-2024 avsätter Region Gotland, 2 000 000 kronor per år i investeringsmedel till landsbygdsutveckling. Dessa medel ska användas till att investera i Region Gotlands egendom runt om på Gotland. Insatserna handlar om att stärka lokal attraktionskraft och hållbar platsutveckling i serviceorter. Regionstyrelsen överlämnar beställning och budget till tekniska nämnden för genomförande.

Enligt beslut i regionfullmäktige § 89, RS 2020/183 överförde regionstyrelsen 8 000 000 kronor till tekniska nämnden för att genomföra föreslagna insatser i serviceorter inom ramen för särskilda investeringsmedel till landsbygdsutveckling. Insatserna fördelades på respektive ort Fårösund, Slite, Roma, Klintehamn, Hemse och Burgsvik. Hemse tilldelades totalt 2 500 000 kronor.

Med ett beslut om ändrad inriktning av 2 000 000 kronor av Hemsens tilldelade medel och ett beslut om överföring av ytterligare 4 000 000 kronor ur regionstyrelsens investeringsmedel för landsbygdsutveckling totalt 6 000 000 kronor, uppdras tekniska nämnden att genomföra efterfrågad modernisering och energieffektivisering av Hemse ishall.

Ändrad inriktning av de tidigare beslutade insatserna i Hemse enligt beslut i regionfullmäktige § 89, RS 2020/183 innebär att följande ej genomförs.
Region Gotlands mark längs Storgatan samt Bibliotekets mark: Utveckla attraktiva aktivitetsytor och mötesplatser som möjliggör möten mellan generationer. Infrastruktur som möjliggör fysisk aktivitet men även möjlighet att samlas och sitta ner. Belysning som ökar tryggheten.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att satsa på trygga och attraktiva aktivitetsytor och mötesplatser i den offentliga miljön som möjliggör möten mellan generationer är en viktig del i satsning på hållbara livsmiljöer.

Ökad rörelse och fysisk aktivitet är grunden för välmående och förebyggande arbete när det gäller god hälsa för alla. Att skapa utökad trygghet för alla i publika miljöer och öka det sociala deltagandet i den offentliga miljön är av vikt för att minska upplevd ensamhet. Att fokusera på aktivitetsplatser och mötesplatser där alla kan mötas på lika villkor är av betydelse i det arbete med att skapa hållbara livsmiljöer över hela Gotland.

Möjligheterna och utvecklingen inom ramen för insatserna återfinns i prioriteringar och effektmål i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040:

Prioriteringar Vårt Gotland 2040	Effektmål 2040
Gå före i klimat- och energiomställningen.	En god, jämlik och jämställd hälsa.
Stimulera innovation och förnyelse.	En trygg och attraktiv livsmiljö med goda uppväxtvillkor.
Stärk och utveckla näringslivet.	Ett klimatneutralt Gotland.
Säkra miljö- och vatten.	Hållbara kretslopp
Utveckla attraktionskraften.	Säkrad biologisk mångfald.
Främja hälsa, delaktighet och trygghet.	God konkurrenskraft och tillväxt i näringslivet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2022-06-20, § 89

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-19

RS § 381 Revidering av avfallstaxa 2024

Ärendenummer: RS 2023/1818

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionfullmäktige antar reviderad avfallstaxa att gälla från och med den 1 januari 2024.

Sammanfattning

Teknikförvaltningen har gjort bedömningen att en översyn av avfallstaxan bör göras varje år för kommande avtalsperiod med entreprenör. Indexregleringen har införts år 2021 för att värdesäkra intäkterna.

En översyn av avfallstaxan har gjorts och följande revideringar föreslås:

1. Indexreglering av avfallstaxor

Avfallstaxan ska uppräknas årligen med utgångspunkt i förändrat avfallsindex avseende insamling av hushållsavfall (A12:1MD) och slamtömning (A12:3MD). Höjningen föreslås gälla fr.o.m. den 1 januari 2024. Perioden som ligger till grund för uppräknningen är oktober 2022 till oktober 2023. Indexhöjningens verkliga storlek kommer att bli offentlig i början av november. Beslut har tagits i tekniska nämnden 2023-09-13, § 172.

2. Höjning av taxan för finansiering och anpassning av Återvinningscentraler (ÅVC)

Grundavgiften i avfallstaxan föreslås höjas med 7 % (exklusive indexhöjning), för att möjliggöra självfinansiering av säsongsoppna ÅVC. Höjningen föreslås gälla fr.o.m. den 1 januari 2024. För en enskild villaägare innebär höjningen 147 kronor/år. Dessutom och i enlighet med beslut i tekniska nämnden (TN 2023/1391), kommer öppettiderna på de fyra mindre ÅVC:erna att anpassas efter antalet besök. Det innebär att de mindre ÅVC:erna kommer att ha öppet tre dagar i veckan under sommarsäsongen (vecka 20 till 35). Övriga veckor under året är de öppna en dag i veckan. Besöksantalet är störst under sommarmånaderna och lägst under övriga tider på året. I denna föreslagna höjning av taxan är inte indexhöjningen (se punkt 1 ovan) medräknad.

3. Obligatorisk insamling av matavfall

Regeringen beslutade 2020 att det ska vara obligatoriskt att sortera ut matavfall från och med den 1 januari 2024. Reglerna infördes genom förordning (2022:1871) om ändring i avfallsförordningen (2020:614). Det innebär att samtliga omnämningar i avfallstaxan som avser blandat avfall ska förtydligas så att det från och med den 1 januari 2024 endast gäller abonnenter med dispens för separat insamling av matavfall. Förändringen ska gälla från och med den 1 januari 2024. Region Gotland kommer att söka dispens hos Naturvårdsverket för matavfallsinsamling på de

fastigheter inom Visby ringmur som inte kan ha utsortering av matavfall på grund av fastighetens utformning och skydd för ombyggnation.

Övriga abonnenter med denna tjänst ska erbjudas att ha ett abonnemang för matavfallskärl. För dessa abonnenter tillkommer en kostnad för utsättning av ett extra kärl för matavfall. Detta kommer att debiteras som en engångskostnad på 338,40 kronor. Ändringen av abonnemang till rest- och matavfall från blandat avfall innebär dock en minskad kostnad för abonnenterna. Tabellen nedan visar ett exempel på kostnaden för de två olika abonnemangen:

Kostnader för abonnenter		
A) Blandat avfall i ett kärl		
Med blandat avfall, kärl 190 l	14 dgr hämtning	4 073,38 kr/år
	Kilopris	4,03 kr/kg
B) Sorterat avfall i två kärl		
Rest- och matavfall, kärl 140 l x2	14 dgr hämtning	1 200,49 kr/år
Restavfall	Kilopris	2,88 kr/kg
Matavfall	Kilopris	2,30 kr/kg
Vilket innebär en minskad kostnad för den fast hämtningsavgiften på		2 872,89 kr/år
Samt en minskning av den rörliga avgiften på minst		1,15 kr/kg

Följande textändringar i avfallstaxan föreslås:

Nuvarande text	Förslag till ny text
Andra stycket 2.2 <i>För flerbostadsbus och verksamheter kan hämtning av blandat rest- och matavfall ske, se avsnitt 2.2.2.3</i>	Andra stycket under avsnitt 2.2 tas bort från avfallstaxan.
<i>Avsnitt 2.2.2.3 Hämtning blandat rest- och matavfall</i>	Ska det läggas in en fotnot: fr.o.m 2024-01-01 gäller detta bara befintliga abonnemang med giltig dispens för separat insamling av matavfall. Det avsnittet inklusive tabell gällande blandat avfallscontainer ska tas bort.
2.3.8 Övriga hämtningsuppdrag För hämtning av hushållsavfall med andra typer av fordon, t.ex. tömning av Molokbehållare, debiteras viktbaserad behandlingsavgift enligt nedan. Restavfall 2 880,00 kr/ton Blandat rest- och matavfall 4030,00 kr/ton	2.3.8 Övriga hämtningsuppdrag För hämtning av hushållsavfall med andra typer av fordon, t.ex. tömning av Molokbehållare, debiteras viktbaserad behandlingsavgift 2 880,00 kr/ton. Avgiften gäller befintliga abonnemang, tillval av tjänsten kan inte ske.
2.3.4 Kvalitetsavvikelse Region Gotland eller dess entreprenör har rätt att göra stickprovskontroller och plockanalyser av avfall som lämnas av kund i avfallskärl eller betalsopsäck. Detta i avsikt att säkerställa att avfallets kvalitet inte avviker från det som givits i anvisningar. Vid felaktig sortering debiteras 254,36 kr/kärl och tömningstillfälle. Upprepade avvikelser kan leda till att abonnemanget ändras.	Texten: <i>Upprepade avvikelser kan leda till att abonnemanget ändras.</i> Ska tas bort.

Bedömning

Tekniska nämnden har 2023-09-13, § 172 föreslagit fullmäktige att anta en reviderad taxa.

Regionstyrelseförvaltningen tillstyrker att regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att anta reviderad avfallstaxa.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Avfallstaxan ska säkerställa att avfallshanteringen under kommunalt ansvar ska vara självfinansierad och kostnader till insamling, administration, utveckling samt kommunikation ska finansieras av taxan.

3. Barnperspektiv

Avfallshanteringen ska skötas så att kommande generationer ges en god möjlighet att växa upp i en säker miljö och med god hälsa.

4. Jämställdhetsperspektiv

Avfallshanteringen ska skötas så att kommande generationer ges en god möjlighet att växa upp i en säker miljö och med god hälsa.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Avfallshanteringen berör samtliga på landsbygden. Under lågsäsongen kan landsbygden komma att särbehandlas med en dag öppet, de mindre ÅVC på Gotland. Samtidigt finns dessa kvar och möjligheten att lämna förpackningsavfall kommer utökas med att containrar för förpackningsavfall flyttas utanför ÅVC. För de abonnenter som idag har blandat avfall kommer förändringen inte innebära någon förändring utifrån landsbygdsperspektivet.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2023-09-13, § 172
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-23

Skickas till

Tekniska nämnden
Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RS § 382 Justering av avfallsföreskrift efter samråd 2023

Ärendenummer: RS 2023/1820

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionfullmäktige antar tekniska nämndens förslag till ändrade avfallsföreskrifter att gälla från och med den 1 januari 2024.

Sammanfattning

Av 15 kap. 41 § miljöbalken (MB) följer att renhållningsordningen ska innehålla en avfallsplan och de föreskrifter som regionen har meddelat med stöd av regeringens bemyndiganden enligt detta kapitel. 15 kap. 22 och 39 §§ MB jämte 9 kap. 1 och 2 §§ avfallsförordningen framgår att regionen bemyndigats att besluta om avfallsföreskrifter. Av 15 kap. 44 § MB framgår att ändringar i renhållningsordningen ska föregås av samråd och utställning.

I en översyn av avfallsföreskrifterna i renhållningsordningen med avstamp i branschorganisationens Avfall Sveriges mall har tekniska nämnden efter samråd och utställning utarbetat ett förslag till ändringar och föreslagit att regionfullmäktige antar ändringsförslaget. Av underlagen till nämnden inför samrådet och utställningen framgår att även bilagorna 1–3 ingår i förslaget som föreslås fastställas av fullmäktige.

Regionstyrelseförvaltningen anser att förslaget kan tillstyrkas och föreslår därför att regionstyrelsen föreslår fullmäktige att anta de ändrade avfallsföreskrifterna med förtydligandet att föreskrifterna ska gälla från och med den 1 januari 2024.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag till avfallsföreskrifter
Tekniska nämnden 2023-09-13, § 174
Sammanställning/motivering till ändringsförslagen
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-10

Skickas till

Tekniska nämnden

RS § 383 Begäran om tilläggsanslag till barn- och utbildningsnämnden

Ärendenummer: RS 2023/2183

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Barn- och utbildningsnämndens äskande om tilläggsanslag på 3,4 miljoner kronor avslås.

Sammanfattning

Region Gotland har sedan många år tillbaka använt sig av resursfördelningsmodeller baserade på demografi för fördelning av budgetmedel till förskola, grundskola, gymnasieskola och äldreomsorg. I modellen för skola tas hänsyn till prognostiserade demografiska förändringar inför varje budgetår och utgår från förordningen om ”Offentliga bidrag på lika villkor”. Varje barn/elev genererar en viss budgettilldelning (grundbelopp – skolpeng). Budgettilldelningen för ett verksamhetsår beslutas i juni året innan och utgår från Region Gotlands senaste befolkningsprognos.

Barn- och utbildningsnämnden prognostiserar i den senaste delårsrapporten en negativ budgetavvikelse på 26 miljoner kronor för 2023. En av förklaringarna till detta är att den köpta verksamheten för fristående huvudman uppskattas få en negativ budgetavvikelse på grund av fler barn i förskola och fritidshem (förskola +29 barn, fritidshem +93 barn) än vad som uppskattades när budgeten beslutades. Totalt prognostiserar barn- och utbildningsnämnden att resursfördelningsmodellen får en avvikelse mot budget på 3,4 miljoner kronor för 2023.

Barn- och utbildningsnämnden äskar om tilläggsanslag på 3,4 miljoner kronor motsvarande prognosticerade underskottet i resursfördelningsmodellen.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att äskandet bör avslås av flera anledningar.

Prognosen för Region Gotland 2023 pekar på ett underskott och därför måste kostnadsökningar, utöver beslutad budget, undvikas. Balanskravsresultatet prognostiseras till minus 88 miljoner kronor.

Ytterligare motivering till avslag finns i de regler som finns i Region Gotlands policy för ekonomistyrning, beslutade i regionfullmäktige 2022-12-12, § 233:

7.3.2 Tilläggsanslag Driftbudget

Tilläggsanslag för befintlig verksamhet ska i princip inte förekomma. I undantagsfall kan nämnden begära tilläggsanslag. I ärendet ska framgå hur

nämnden har prövat möjligheterna att inom ramen för nämndens totala verksamhet täcka avvikelsen. Väsentliga händelser av tillfällig karaktär som inte har kunnat förutses i budgetarbetet, kan motivera att tilläggsanslag medges. En förutsättning är att regionens ekonomi tillåter en utökning. Ett tilläggsanslag gäller alltid bara innevarande år. Vid beslut i nämnd om att disponera anslag ur det egna kapitalet ska tilläggsbudgetering ske i driftbudgeten.

Vidare vill regionstyrelseförvaltningen poängtera att resursfördelningsmodellen för förskola, grundskola och gymnasieskola tar hänsyn till volymförändringar inom området. Modellen används för att kunna fördela resurserna och den utgår från volymantagandena vid tillfället när budgeten läggs. Detta innebär att det inte kommer att finnas en exakthet i volymantagandet samt att det ibland blir en överskattning och således för hög budget och ibland en underskattning och då för låg budget. Budgeten för kommande år ökas eller minskas beroende på hur det faktiska utfallet blivit, detta för att nämnden inte ska dra med sig underskott eller överskott framåt.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att det inte finns utrymme i budgeten för 2023 för tilläggsanslag.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Sara Carlgren (V) yrkar bifall till barn- och utbildningsnämndens äskande.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens yrkande och finner att regionstyrelsen beslutar i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden 2023-09-14, § 73
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-01

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden
Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RS § 384 Skänka utrangerade elverk till Ukraina

Ärendenummer: RS 2023/1824

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att besluta om att skänka utrangerade elverk till Ukraina.

Sammanfattning

VA-avdelningen har två elverk (85 kVA och 330 kVA) som inte behövs längre och som inte har något restvärde. Utöver dessa finns även två andra el-verk (ca 50 kVA/st) med okänd status som har varit magasinerade 10-15 + år utan översyn.

VA-avdelningen har haft kontakt med Vasakyrkan i Kalmar som driver ett ideellt projekt, (läs mer på www.powerupukraine.se) och som har fått bidrag från Kalmar Energi, som gått in som samarbetspartner i projektet. De samarbetar med Ukrainahjälpen Filippus i Örnköldsvik, som sköter deras transporter. Ukrainahjälpen Filippus föreslås hämta de ovan beskrivna verken på Gotland. Det går en transport varje månad till Ukraina och elverken kommer att tas emot på plats i Ukraina av Swedish Helpcenter som drivs av Ukrainahjälpen Filippus och en lokal kyrka i Lutsk.

Ovan nämnda utrustning föreslås skänkas i befintligt skick till Ukraina. Utrustningen kan sakna någon del och vara i behov av en rejäl översyn. Denna översyn kommer att göras och bekostas av Ukrainahjälpen Filippus innan transport till Ukraina.

Bedömning

Tekniska nämndens bedömning är att utrustningen inte behövs. Den har dessutom inte något restvärde, varför utrustningen kan skänkas till Ukraina utan någon ekonomisk påverkan för Region Gotland.

Regionstyrelseförvaltningen konstaterar att internationellt bistånd i huvudsak är en statlig angelägenhet, men att kommuner och regioner får lämna bistånd i form av utrustning, rådgivning, utbildning eller på annat sätt till ett land som får svenskt statligt bistånd, enligt 5 kap. 4 § lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter. Kommuner och regioner ska enligt 5 kap. 8 § samma lag, förvissa sig om att bistånd som lämnas kommer till avsedd användning. Detta gäller dock inte när biståndet avser utrustning som kommun/region inte längre behöver för sin egen verksamhet. Vidare ska bistånd som lämnas till land som får svenskt bistånd anmälas till Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), undantaget då bistånd avser utrustning som kommun/region inte längre behöver för sin egen verksamhet, 5 kap. 9 § lag om vissa kommunala befogenheter. Sammanfattningsvis gör

regionstyrelseförvaltningen bedömningen att bistånd i form av utrangerad utrustning kan skänkas till Ukraina, under förutsättning att Region Gotland inte längre behöver utrustningen, i enlighet med lagen om vissa kommunala befogenheter.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att bistånd i form av utrangerad utrustning kan skänkas till Ukraina, under förutsättning att Region Gotland inte längre behöver utrustningen, i enlighet med lagen om vissa kommunala befogenheter.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att VA-avdelningen inte har någon användning för elverken. Något restvärde finns ej på dessa objekt.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att elverken kan underlätta för människor som påverkas av kriget på plats i Ukraina.

4. Jämställdhetsperspektiv

Inte aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Inte aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Inte aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2023-09-13, § 184

Skickas till

Tekniska nämnden

RS § 385 **Begäran om tilläggsanslag och omdisposition av investeringsbudget Visby lasarett akutmottagningen ombyggnad**

Ärendenummer: RS 2023/1825

Regionstyrelsens beslut

- Tekniska nämnden beviljas tilläggsanslag på 8 miljoner kronor för ombyggnad av akutmottagningen på Visby lasarett.
- Tilläggsanslaget finansieras ur regionens eget kapital.
- Tekniska nämnden beviljas att omdisponera 7 miljoner kronor från projekt uppförande av modulbyggnad Visby lasarett till projekt ombyggnad av akutmottagningen Visby lasarett.
- Ökad internhyra till följd av den ökade investeringsutgiften finansieras inom hälso- och sjukvårdsnämndens budgetram.

Sammanfattning

Tekniska nämnden har begärt tilläggsanslag på 8 miljoner kronor för ombyggnation av akutmottagningen på Visby lasarett. Tekniska nämnden begär samtidigt att 7 miljoner kronor omdisponeras från projekt uppförande av modulbyggnad Visby lasarett till projektet ombyggnad av akutmottagningen Visby lasarett.

I samband med att hälso- och sjukvårdsnämnden 2020-06-16, § 89, beslutade att avbryta projekt Nya Akuten fick förvaltningen i uppdrag att snarast planera för utökning av akutmottagningens lokaler. Utökning av akutmottagningens lokaler påverkar omkringliggande verksamheter som nu är inflyttade i den nya modulbyggnad som har uppförts. Lokalytorna som akutmottagningen ska överta behöver byggas om och anpassas för att säkerställa ett effektivt och säkert flöde för patienterna och en bättre arbetsmiljö och säkerhet för medarbetarna.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har tidigare beviljats investeringsmedel på 18 miljoner kronor för ombyggnation av akutmottagningen.

Baserat på de anbud som öppnades 2023-06-19 behövs ytterligare 15 miljoner kronor för att genomföra projektet. Teknikförvaltningens bedömning är att rådande inflation och konjunkturläge är orsaken till det ökade budgetbehovet. För att kunna slutföra projektet enligt projektdirektivet behövs en utökad investeringsbudget då det inte är möjligt att minska projektet eller invänta ett eventuellt mer gynnsamt konjunkturläge.

Projektet för anskaffning och etablering av den modulbyggnad som har uppförts vid Visby lasarett är nu i slutfasen. Projektet, med en total budget om

85 miljoner kronor, kommer inte att förbrukas fullt ut. Därför föreslår tekniska nämnden att 7 miljoner kronor omdisponeras till projektet för ombyggnation av akutmottagningen. För resterande del, 8 miljoner kronor, äskas om tilläggsanslag.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att tekniska nämnden beviljas ett tilläggsanslag på 8 miljoner kronor för ombyggnation av akutmottagningen på Visby lasarett och att en omdisponering av budget från projektet uppförande av modulbyggnad Visby lasarett på 7 miljoner kronor görs.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att tekniska nämnden bör beviljas tilläggsanslag och omdisponering av projektbudget utifrån tekniska nämndens beskrivning.

För att kunna slutföra projektet enligt projektdirektivet behövs en utökad investeringsbudget om 15 miljoner kronor då det inte är möjligt att minska projektet eller invänta ett eventuellt mer gynnsamt konjunkturläge. Regionfullmäktige beslutade 2022-11-21, § 208, att regionstyrelsen bemyndigas att anvisa medel ur Region Gotlands eget kapital för tilläggsanslag för investering för att undvika förseningar i projekt samt undvika ytterligare fördyrande anbud.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att ett tilläggsanslag på 8 miljoner kronor beviljas och att omdisponering på 7 miljoner kronor görs från projekt uppförande av modulbyggnad Visby lasarett.

Investeringen innebär att kapitalkostnaderna, avskrivningskostnader och internränta, kommer att bli högre och att internhyran från teknikförvaltningen därmed kommer att höjas. En ökad hyra för anpassningen kommer att belasta hälso- och sjukvårdsnämndens budgetram. Hälso- och sjukvårdsnämnden är informerade om detta och accepterat den ökade internhyran.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2023-09-13, § 175
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-10

Skickas till

Tekniska nämnden
Hälso- och sjukvårdsnämnden

RS § 386 **Ändring av barn- och utbildningsnämndens reglemente och av tekniska nämndens reglemente**

Ärendenummer: RS 2023/1845

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionfullmäktige antar regionstyrelsens förslag till reglemente för barn- och utbildningsnämnden.
- Regionfullmäktige antar regionstyrelsens förslag till reglemente för tekniska nämnden.

Sammanfattning

Fullmäktige ska enligt 6 kap. 44 § kommunallagen anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer.

Ärendet gäller att tydliggöra redan fattade och verkställda beslut av regionfullmäktige i nämndreglementen. Regionfullmäktige beslutade 2022-06-20, § 113 om en organisation på förvaltningsnivå från årsskiftet 2022/23 för den allmänna och särskilda kollektivtrafiken, under vilken hantering av skolskjuts skulle ingå. Till följd av organisationsförändringen beslutade regionfullmäktige 2022-11-21, § 207, om att i budgeten för 2023 att omfördela 1 275 000 kronor från barn- och utbildningsnämnden till tekniska nämnden.

Barn- och utbildningsnämnden har med anledning av fattade beslut initierat förslag till en ändring av dess reglemente där beroendeförhållandet till tekniska nämnden klargörs samt därutöver föreslagit anpassningar till de ändringar som gjorts i skollagen.

Regionstyrelseförvaltningen anser att barn- och utbildningsnämndens förslag kan tillstyrkas. Regionstyrelsen föreslås därför föreslå fullmäktige att anta förslaget. Regionstyrelseförvaltningen anser vidare att skolskjutsfrågan även behöver klargöras i tekniska nämndens reglemente genom en korresponderande bestämmelse. Eftersom det endast avser ett klargörande av redan fattade beslut, bedöms det inte nödvändigt att ytterligare en gång höra tekniska nämnden i frågan. Då förändringarna i sak redan är genomförda per årsskiftet 2022/23, saknas behov av övergångsbestämmelse eller konsekvensbedömning.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden 2023-09-14, § 88
Förslag till reglemente för barn- och utbildningsnämnden
Förslag till reglemente för tekniska nämnden

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden
Tekniska nämnden

RS § 387 Räddningstjänsten – Nytt handlingsprogram från 2024

Ärendenummer: RS 2023/1562

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Räddningstjänstens underlag till handlingsprogram för 2024-2027 godkänns.

Sammanfattning

Räddningstjänsten har arbetat fram ett underlag till handlingsprogram enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) föreskrifter. Handlingsprogrammet är samrått med berörda myndigheter och de synpunkter som inkommit inarbetade i programmet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att Region Gotland med detta handlingsprogram för skydd mot olyckor väl uppfyller kraven i MSB:s föreskrifter.

Riskanalysen som handlingsprogrammet utgår från har uppdaterats och förmågebeskrivningarna har utvecklats. En konsekvens av kriget i Ukraina är att totalförsvarsförmågan i Sverige behöver höjas. Därför har Region Gotlands åtaganden för räddningstjänst under höjd beredskap förtydligats. I väntan på att civilplikt återinförs har en förstärkningsresurs av frivilliga skapats.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wikberg, enhetschef och Lise Langseth, samhällsbyggnadsdirektör, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Arbetsdokument Handlingsprogram LSO 2024-2027
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-10-27

RS § 388 LONA Våtmark - ansökan december 2023 om lokala naturvårdsprojekt

Ärendenummer: RS 2023/1841

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att följande tre föreslagna ansökningar om stöd till tre våtmarksprojekt lämnas in till Länsstyrelsen i Gotlands län:

- Region Gotlands våtmarker, del 2.
- Lagring av vatten i två våtmarker Killing myr samt Brute myr.
- Dubblött - en dubbel i våtmarker.

Regionstyrelsen beslutar att inte lämna in projektförslaget Testa samverkan för Vatten (TSV).

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att en ansökan med tre våtmarksprojekt lämnas in till Länsstyrelsen i Gotlands län senast den 1 december 2023.

För årets LONA-ansökan på Gotland finns enbart medel för att söka stöd för våtmarksprojekt. Det har kommit in fyra projektförslag. Ett är regioninternt, de andra har externa utförare. Tre förslag gäller rena våtmarksåtgärder. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen ställer sig bakom de tre förslagen.

Med de tre projektförslagen innefattar årets ansökan en budget på 2 513 000 kr och ansökt stöd om 2 262 500 kr, vilket utgör 90 % av budget, för perioden 2024-2026. Maximal bidragsnivå söks därmed.

Det fjärde projektförslaget *Testa samverkan för Vatten (TSV)* gäller ett kombinationsprojekt för våtmarksåtgärder plus kunskapsuppbyggnad i form av föreningsverksamhet samt uppföljning av LONA-projekt. Den senare delen är ansökt inom en stödkategori till vilken det saknas medel i årets utlysning. Oavsett det, så bedöms den delen av förslaget behöva utvecklas för att möjligen kunna bli föremål för stöd kommande år. Vidare ingår också ett förslag om testsamverkan mellan Region Gotland och initiativtagaren kring kunskapsuppbyggnad om våtmarksarbete. Frågan om kunskapsuppbyggnad och samverkan kring våtmarksåtgärder hör enligt förvaltningens bedömning hemma i ett större forum än det test som denna projektbeskrivning föreslår. Regionstyrelseförvaltningen bedömning är att dialogen finns mellan flera offentliga och ideella aktörer för att få till stånd ett sådant, men att det får bli ett annat ärende.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning och motivering av förslag till beslut är att det är värdefullt om de statliga LONA-medel som finns tillgängliga att söka för våtmarksåtgärder på Gotland, blir utnyttjade. Därför är förslaget att även vid detta ansökningstillfälle lämna in en ansökan, även för två externa utförare, vars ansökningar Region Gotland då tar juridiskt och ekonomiskt ansvar för gentemot Länsstyrelsen. Bedömningen är att det inte finns utrymme för andra projekt än sådana som bara bedöms komma att kräva så begränsad insats som möjligt i tid och ekonomisk risk för Region Gotland.

Årets inkomna ansökningar omfattar projektbudgetar på omkring tre miljoner kronor. Tillsammans med pågående tolv LONA- projekt på Gotland blir det sammantaget stödansökningar på drygt elva miljoner kronor.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att de tre föreslagna ansökningarna om LONA-medel gott och väl ryms inom förordningen (2003:598) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt, LONA-förordningen. Det är bara kommuner som kan söka, men andra icke vinstdrivande organisationer kan söka genom kommuner. Stödnivån kan vara upp till 90 % för våtmarksprojekt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Under projekttiden är Region Gotland ekonomiskt ansvarig för projekten gentemot Länsstyrelsen. Projektmedel utbetalas från Länsstyrelsen till Regionen och mot rekvisition i efterskott från Regionen till projekten.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att årets ansökan har fokus på att gynna våtmarker i stora delar saknar barnperspektiv och övriga sociala aspekter såväl i genomförande som i mål.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömning, samma som för barnperspektiv.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Årets ansökta våtmarksprojekt från externa aktörer är rena landsbygdsprojekt, de flesta våtmarkerna finns där. LONA har ett särskilt fokus på att tillgängliggöra och öka värdena i tätortsnära natur. Regionens våtmarker i årets ansökan bidrar till det.

6. Klimat och miljöperspektiv

Våtmarksrestaurering och anläggande av nya våtmarker är värdefulla åtgärder inom miljö kvalitetsmålen; *Begränsad miljöpåverkan, Ingen övergödning, Myllrande våtmarker samt Ett rikt växt och djurliv.*

Ett rikt växt- och djurliv gynnas genom att fungerande våtmarker är viktiga rastnings- och häckningslokaler för fåglar samtidigt som vattenkrävande vegetation gynnas, vilket är ekosystem och växtlokaler som behöver återskapas på Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

(Bil.2-6) Ansökan utkast Regionen Gotlands våtmarker, del 2, 2023-10-20

(Bil.7-9) Ansökan utkast Lagring av vatten i två våtmarker Killingmyr och Brute myr, 2023-10-20

(Bil.10-11) Ansökan utkast Dubblött- en dubbel i våtmarker, 2023-10-20

(Bil. 12-18) Ansökan utkast Testa samverkan i vatten (TSV), 2023-10- 20

(Bil.19) Fördjupning LONA, med ekonomirapport för pågående LONA-projekt, 2023-10-26

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-20

RS § 389 **Handlingsplan för EU-deklarationen Jämställdhet mellan kvinnor och män CEMR**

Ärendenummer: RS 2021/802

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Samtliga nämnder ska i sin verksamhetsplan för 2024 ha med aktiviteter med ambitionen att öka jämställdhetsintegreringen.

Regionstyrelsens beslut

- Regiondirektören får i uppdrag att varje kvartal redovisa det aktuella läget i samtliga förvaltningar i förhållande till den framtagna aktivitetsplanen.
- Regiondirektören får i uppdrag att återkomma med process och tidsplan för framtagande av ny handlingsplan för CEMR.

Sammanfattning

I december 2015 undertecknades deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män, av regionfullmäktige. Jämställdhetsdeklarationen är ett verktyg för kommuner och regioner att integrera jämställdhetsperspektivet i det politiska beslutsfattandet och i den praktiska verksamheten. Detta är den andra uppföljningen av handlingsplan RS 2021/802. Syftet med handlingsplanen och dess rapporter är att ytterligare stärka systematiken för jämställdhetsintegrering och att synliggöra arbetet som görs i förvaltningarna. Efter hand kommer verksamheternas samlade förflyttning utifrån jämställdhetsintegrering att synas.

Uppföljningsarbetet sker i intervjuform enligt 10 standardiserade frågor som givits i förväg, och intervjun sker med förvaltningsledningen, eller av ledningsgruppen utsedd grupp eller tjänsteperson.

Under intervjuerna tydliggör samtliga att metoden med intervjuer kring förutbestämda frågor är en bra metod för att få ett pågående samtal kring nuläget och att få tid för att reflektera kring arbetet samt att identifiera förflyttningar inom aktuella verksamheter.

Sammanfattningsvis framkommer det att förvaltningarna kommit olika långt i sitt systematiska arbete med jämställdhetsintegrering. Arbetet kan bedömas vara i hela bredden av skalan, från ”Ej påbörjat/finns inte” till ”Utveckling pågår, kommit en bit på väg”.

Förvaltningarna lyfter fram sina behov av stöd i arbetet.

Bedömning

Samtliga förvaltningar har tydligt uttryckt att den nya arbetsformen för uppföljning av arbetet med jämställdhetsintegrering är mycket bra. Metoden fokuserar både på uppföljning och fortsatt arbete i samma upplägg. Denna

metod används nu för andra året och metodiken att samtala med ledningsgrupperna har motsvarat förvaltningarnas önskemål om dialog i arbetet med jämställdhetsintegrering.

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att Region Gotland i samtliga fall har påbörjat arbetet med jämställdhetsintegrering i någon eller flera verksamheter, och förhoppningen är att metoden framgent kommer att visa på en tydlig förflyttning. Två förvaltningar har kommit längre och har interna system för jämställdhetsintegrering (socialförvaltningen samt utbildnings- och arbetslivsförvaltningen). Där syns även resultaten av tidigare arbete. Samtliga förvaltningar välkomnar ett fortsatt stöd i arbetet.

Arbetet med jämställdhetsintegreringen ser olika ut i de olika förvaltningarna. Samtidigt är det viktigt att nämna att de olika förvaltningarna har olika förutsättningar för att genomföra arbetet. I ett par förvaltningar finns det stora förutsättningar för att föra arbetet vidare och framåt. Hos andra förvaltningar finns önskan om ett handfast stöd för att bygga strukturer för ett arbete med jämställdhetsintegrering.

Bedömning av behov av övergripande stöd för närmaste året blir därför att:

- 1) Stöd för fortbildning för att göra fler jämställdhetskonsekvensanalyser.
- 2) Utbildning för att skapa trygghet kring att i tjänsteskrivelsen ha med ett jämställdhetsperspektiv.

Angående mallarna inom de förändrade tjänsteskrivelserna kommer det att behöva erbjudas öppna tankesmedjor och workshops för trygga analyskompetensen inom de olika ärenden som ska innehålla tvärperspektiv. Framsta målgruppen är handläggare och upplägget ska planeras utifrån intentionen av ett gemensamt lärande. De förvaltningar som önskar, erbjuds stöd med inventering av behov.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar att Regiondirektören får i uppdrag att återkomma med process och tidsplan för framtagande av ny handlingsplan för CEMR.

Meit Fohlin (S) yrkar för beslut i regionfullmäktige:

- Samtliga nämnder ska i sin verksamhetsplan för 2024 ha med aktiviteter med ambitionen att öka jämställdhetsintegreringen.

För beslut i regionstyrelsen:

- Regiondirektören får i uppdrag att varje kvartal redovisa det aktuella läget i samtliga förvaltningar i förhållande till den framtagna aktivitetsplanen.

Eva Ahlin (C) tillstyrker Meit Fohlin (S) och Saga Carlgrens (V) yrkande.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgrens yrkande och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-09-29

Skickas till

Samtliga nämnder.

RS § 390 Samråd enligt Mål och riktlinjer för nationella minoriteter

Ärendenummer: RS 2022/688

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att utse Håkan Eriksson (S) för att årligen leda samråd med nationella minoriteter. Till ersättare väljs Saga Carlgren (V).

Sammanfattning

De nationella minoriteternas rättigheter styrs av lagstiftning. Region Gotlands Mål och riktlinjer för nationella minoriteter beskriver de insatser som görs utifrån minoritetspolitiken med lagkrav på att ge skydd för de nationella minoriteterna och att stärka deras möjligheter till inflytande, samt att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. Regionfullmäktige fastställde 2023-02-20, Mål och riktlinjer för nationella minoriteter och beslutade att regionstyrelsen får i uppdrag att utse representant för att leda årligt samråd enligt gällande lagstiftning.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen utser förtroendevalda för att årligen leda ett samråd.

Bedömning

Enligt beslutade riktlinjer ska samrådet ledas av utsedd representant från regionstyrelsen. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det därmed läggs en god grund för att kunna leva upp till lagkravet om att ge möjlighet till inflytande och dialog för de nationella minoriteterna.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen utser förtroendevalda för att årligen leda ett samråd.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) nominerar Håkan Eriksson (S) att årligen leda samråd med nationella minoriteter och nominerar Saga Carlgren (V) till ersättare.

Ordförande ställer proposition på förslagen och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2023-02-20, § 8

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-09-06

RS § 391 **Brottsförebyggande arbete – lägesbild 2023**

Ärendenummer: RS 2023/1475

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

I och med den nya lagstiftningen Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, så är kommunen från och med den 1 juli 2023 skyldig att skapa lägesbilder med tillhörande åtgärdsplaner. En åtgärdsplan ska, enligt den nya lagen, kunna presenteras den 1 juli 2024. För att uppnå detta har en aktuell lägesbild tagits fram som sedan ska ligga till grund för denna åtgärdsplan. Lägesbilden bygger i huvudsak på en kartläggning av anmälda brott i kommunen under 2022, jämförelser av anmälda brott i förhållande till jämförbar kommun (Norrtälje kommun) och riket i stort, statistik från våra förvaltningar samt den information som delats inom ramen för Operativt samverkansforum (OSF) under samma år.

Utifrån insamlat material har relevanta områden identifierats och sammanställts i en lägesbild för Region Gotland. Den framtagna lägesbilden fokuserar enbart på områden där Gotland ligger jämförelsevis högt i statistiken eller där antalet anmälda brott visar en tydlig negativ trend. De områden som lyfts fram är narkotikabrott, bedrägeribrott och brott mot person. Det är i sammanhanget viktigt att tillägga att Gotland ligger lägre än riket i totalt antal anmälda brott under 2022. Det bör även framhållas att Gotland i huvudsak ligger lägre, i vissa fall betydligt lägre, än riket (anmälda brott/100 000 invånare) när det gäller allvarigare brottslighet, som bland annat grova våldsbrott, rån och misshandel. I den senaste nationella trygghetsundersökningen framgår också att gotlänningarna själva rapporterar lägre oro och lägre utsatthet för brott än i riket i stort. Aktuell lägesbild för det brottsförebyggande och trygghetsskapande området kommer att ligga till grund för fortsatt arbete, två aktuella sådana är framtagandet av en åtgärdsplan och en ny samverkansöverenskommelse med Polisen på Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Lägesbild 2023

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-19

RS § 392 Revisionsrapport. Granskning av intern kontroll i lönehanteringsprocessen

Ärendenummer: RS 2023/1882

Regionstyrelsens beslut

- Yttrandet avseende *Revisionsrapport, granskning av intern kontroll i lönehanteringsprocessen* lämnas som svar till regionens revisorer.
-

Sammanfattning

KPMG har på uppdrag av Region Gotlands förtroendevalda revisorer genomfört en granskning av regionens rutiner kring intern kontroll i lönehanteringsprocessen.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023. Syftet med granskningen har varit att studera om regionen har en tillfredsställande intern kontroll av lönehanteringen.

I revisionsrapporten som bifogas framgår iakttagelser, där revisorerna utifrån sin bedömning och slutsats, rekommenderar regionstyrelsen och i tillämpliga delar nämnderna att åtgärda ett antal områden.

Rekommendationerna som ges av revisorerna blir viktiga delar att ta vidare i pågående utvecklingsarbete av lönehanteringsprocessen.

De rekommendationer som regionstyrelsen har fått, kommer att tas omhand av regionstyrelseförvaltningens HR-avdelning under 2024. Det kommer att göras i nära samarbete och dialog med alla förvaltningar inom Region Gotland.

Revisorernas rekommendationer till regionstyrelseförvaltningen är:

- Ta fram en dokumenterad övergripande beskrivning av löneprocessen.
- Genomföra en riskanalys av hela löneprocessen som kan ligga till grund för både nämndernas och regionstyrelsens beslut om internkontrollplan.
- Upprätta rekommenderade lönerutiner som regionens olika verksamheter kan utgå ifrån i framtagandet av sina egna rutiner.
- Ta fram en checklista till stöd för cheferna, för att veta vilka kontroller de förväntas göra innan attest av löneunderlagen.
- Se över möjligheterna att förstärka upp stödet (utbildningar/lärlarleda, e-utbildningar mm) gällande användare av Medvind.
- Inrätta en funktion i Medvind som innebär att chefen bekräftar att kontrollen av löneutbetalningarna har gjorts samt uppföljningar på att det sedan görs.

Utifrån revisorernas bedömning och slutsats rekommenderas även nämnderna att:

- Ställa tydliga krav på att regionens chefer attesterar alla medarbetares löneunderlag inför löneutbetalningen.
- Ställa tydliga krav på cheferna att de i Medvind går igenom de anställdas löneutbetalningar för olika kontroller.
- Säkerställa att utbildning/introduktion för nya användare i HR-plus och Medvind genomförs innan eller i nära anslutning till att behörighet ges.
- Införa en rutinmässig kontroll av att alla med behörighet som har behörighet i HR-plus och Medvind också genomgår utbildning/introduktion i systemen.
- Överväga att inom ramen för sin interna kontroll, som ett kontrollmoment inkludera attestering av avvikelser görs inför löneutbetalningar.

Nämnderna ansvarar för sina respektive chefsområden, men utvecklingsarbetet genomförs i nära samarbete med regionstyrelseförvaltningen, som också kommer att stödja förvaltningarna i detta under 2024.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen har tagit emot rapporten och ser den som ett underlag i utvecklingsarbetet kring lönehanteringsprocessen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport granskning av intern kontroll i lönehanteringsprocessen
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-24

Skickas till

Revisorerna

RS § 393 Letter of Intent The Three Islands' Initiative

Ärendenummer: RS 2023/1872

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att uppdra åt regionstyrelsens ordförande att underteckna Letter of Intent - the Three Islands' Initiative

Sammanfattning

Ärendet avser undertecknandet av att ingå i ett samarbete kring energiomställning tillsammans med Bornholm och Åland. Samarbetet förväntas ge Gotland stärkt kapacitet och handlingsberedskap att ansöka om EU-medel och ge Gotland kunskapsöverföring från Bornholm och Åland som energiöar i Östersjöregionen.

Bedömning

Region Gotland har sedan tidigare haft ett samarbete med öar i Östersjön, däribland Bornholm och Åland, inom ramen för B7-nätverket. B7-nätverket avslutades 2019. Till skillnad mot B7-nätverket, har Samarbetet tematiskt en exklusiv inriktning mot energiomställning.

Att gå före i klimat- och energiomställningen är en prioritering i Vårt Gotland 2040. I Strategi för smart specialisering i Gotlands län 2021 – 2027 är en av prioriteringarna ”Accelerera näringslivets energiomställning, vara en föregångare i att anpassa teknik och implementera det i det gotländska näringslivet, leda utvecklingen inom mineralindustrin mot klimatneutral cement.”

Tematiskt och strategiskt finns det sålunda motiv som talar för att Region Gotland ska välja att ingå i Samarbetet.

Region Gotland är i nuläget medlem i internationella nätverk som tillhandahåller bevakning, opinionsbildning, analys och erfarenhetsutbyten inom ett antal teman, däribland energiomställning. Vilka de internationella nätverken är framgår av Region Gotlands internationella strategi. Kunskap- och erfarenhetsutbyten genom nuvarande medlemskap i internationella nätverk är, givet att möjligheterna nyttjas, goda.

Region Gotland skulle emellertid tjäna på Samarbetet genom att de tre öarna kan öka sin synlighet och sin genomslagskraft mot EU:s institutioner och i andra europeiska sammanhang. Därtill kan Samarbetet bygga gemensam kapacitet och stärka handlingsberedskapen för att gemensamt ta fram projektansökningar vid utlysningar inom olika EU-program.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-11-09

Bilaga 1 Letter of Intent – the 'Three Islands' Initiative October 2023

Internationell strategi för Region Gotland 2021 - 2024 eller
www.gotland.se/111810

RS § 394 Lokalbehovsplan Regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2023/2042

Regionstyrelsens beslut

- Lokalbehovsplan för år 2025-2034 fastställs.
-

Sammanfattning

Utifrån den nya lokalförsörjningsprocessen i regionen har varje förvaltning tagit fram en lokalbehovsplan för de kommande tio åren. Planerna syftar till att beskriva och analysera nuläget samt redovisa en behovsbedömning av nämndernas behov av lokaler. Lokalbehovsplanerna är ett underlag till den regiongemensamma lokalförsörjningsplanen där gemensamma prioriteringar av investeringar i lokaler görs inför arbetet med investeringsplanen.

Det nya arbetssättet i lokalförsörjningsprocessen syftar till att tydliggöra lokalstyrningen i regionen. Väl analyserade lokalbehov på nämndnivå samplaneras och prioriteras på regionnivå innan beslut om investering fattas.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Lokalbehovsplan 2023-2034
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-25

Skickas till

Lokalförsörjningsstrateg Anna Wejde

RS § 395 Almedalsveckan – ändrade avgifter för medverkan i det officiella programmet och införande av ny avgift för Almedalsveckan Play

Ärendenummer: RS 2023/2073

Regionstyrelsens beslut

- Den nuvarande avgiftstrappan för medverkan i det officiella programmet utökas med ett steg, från fem till sex.
- Den högsta avgiften för medverkan i det officiella programmet höjs med 2 000 kronor, från 3 000 till 5 000 kronor
- Avgifterna för medverkan i det officiella programmet uppräknas årligen med KPI (konsumentprisindex).
- En ny avgift för medverkan på Almedalsveckan Play införs.
- Avgiften för medverkan på Almedalsveckan Play ska under Almedalsveckan vara 250 kronor, inklusive moms.
- För länkar efter Almedalsveckans genomförande ska avgiften vara 375 kronor, inklusive moms.
- Avgiften för medverkan på Almedalsveckan Play uppräknas årligen med KPI (konsumentprisindex).

Sammanfattning

Almedalsveckan har genomgått stora förändringar under de senaste åren när det gäller tidpunkt för genomförande samt hur många dagar som omfattas.

Under de senaste fem åren har Almedalsveckan gått från en åttadagarsvecka i vecka 27, via ett digitalt fyradagarsarrangemang vecka 27 under pandemiåret 2021, till årets vecka som för första gången genomfördes under vecka 26. Nästa år genomförs Almedalsveckan under 4 dagar i vecka 26, med start tisdag och avslut fredag.

Arrangörernas arbete med planering för sin medverkan har under de senaste åren förändrats. Planeringen tenderar att påbörjas allt senare, vilket resulterar i fler sena ansökningar till det officiella programmet. 2023 kom 53 % av samtliga ansökningar in under den kostnadsfria perioden, vilket kan jämföras med förra gången det var ett år efter val. Då hade 72 % av ansökningarna skickats in innan den kostnadsfria perioden tog slut.

Slutsatsen är att den nuvarande avgiftstrappan som gällt sedan 2022 (RS 2021/1632) i viss utsträckning har förlorat sin reglerande funktion. Incitamentet för att komma in tidigare med ansökningar behöver återupprättas. Bedömningen är att införande av ytterligare en avgiftsnivå, vissa justeringar i när de olika avgiftsperioderna inträffar samt att kostnaden för mycket sena ansökningar höjs, skulle bidra till detta.

Införande av en ny avgiftsnivå

I syfte att skapa incitament för arrangörerna att skicka in sina ansökningar tidigare föreslås bland annat införande av ytterligare avgiftsnivåer.

Förslag på ny avgiftstrappa inklusive jämförelse med nuvarande modell:

	Kostnad	Period/månad	Nuvarande modell
Kostnadsfri period	0 kr	februari*	februari-april**
Kostnadsperiod 1	500 kr	mars*	april-maj**
Kostnadsperiod 2	1 000 kr	april*	maj **
Kostnadsperiod 3	2 000 kr		juni**
Kostnadsperiod 4	3 000 kr	maj*	juni-juli**
Kostnadsperiod 5	5 000 kr (ny)	juni-juli*	-

*Exakta datum beslutas årligen av avdelningschef kommunikation i samråd med verksamheten. Anpassningar kommer även att göra om tidpunkt för Almedalsveckans genomförande och omfattning i antal dagar ändras.

**Enligt beslut i regionstyrelsen beslutas exakta datum årligen av avdelningschef kommunikation i samråd med verksamheten (RS 2021/180).

Alla kostnader är inklusive moms.

Avgifterna uppräknas årligen med KPI (konsumentprisindex)

De olika avgiftsnivåerna som tidigare legat fast i tidigare beslut (KS 2010/19-10 och RS 2021/1632). Dessa avgifter behöver också följa med i den allmänna kostnadsutvecklingen för att behålla sin reglerande effekt. En årlig indexuppräkning i enlighet med konsumentprisindex (KPI) skulle få denna effekt.

Avgift för medverkan på Almedalsveckan Play

Almedalsveckan Play har blivit en uppskattad digital plattform. 71 % svarade ja på frågan i arrangörsenkäten om det är intressant för dem som arrangerar att Almedalsveckan Play behålls.

Medverkan på Almedalsveckan Play, plattformen för exponering av digitala evenemang, har under en uppbyggnadsperiod erbjudits utan kostnad för arrangörerna. Tjänsten är nu så pass utvecklad och etablerad att arrangörerna gärna ser att den finns kvar. Kostnaden för dagens plattform är ca 250 000 kronor inklusive moms per år.

För att säkerställa att Almedalsveckan Play kan finnas kvar skulle en smärre användaravgift behöva tas ut av de arrangörer som vill medverka på denna plattform, dels med digitala sändningar under Almedalsveckan, dels efter

Almedalsveckan med länkar till de evenemang som spelades in. Tanken med dessa avgifter är att de grundar sig på självkostnadsprincipen.

Förslaget är att, om det är tekniskt möjligt, ta ut dessa avgifter från och med Almedalsveckan 2024, samt att även dessa avgifter årligen behöver indexuppräknas på samma sätt som de sena ansökningsavgifterna till det officiella programmet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

KS 2010/19-10 Förseningsavgift Almedalsveckan: Avgift sena anmälningar
RS 2021/1632 Almedalsveckan – avgiftstrappa för ansökan om medverkan i det officiella programmet

Minnesanteckningar 2023-10-16. Almedalsrådets möte nr5 förslag
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-26

RS § 396 Motion. Energieffektiviseringar inom VA-område

Ärendenummer: RS 2023/381

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.
-

Sammanfattning

Gabriella Hammarskjöld (C) och Stefan Nypelius (C) har genom en motion yrkat att investeringstakten för energieffektiviseringar inom VA ska ökas och prioriteras högt i kommande strategiska plan och budget för teknikförvaltningen och regionstyrelsen.

Tekniska nämnden har i sitt beslut 2023-09-13, § 187 bedömt att frågan om att öka tempot kring och prioritera energieffektivisering inom VA-området är högst aktuell och en förutsättning för att fortsatt uppnå en hållbar vattenproduktion på Gotland samt uppnå Region Gotlands klimat- och energieffektiviseringsmål.

Nämnden anger att teknikförvaltningens VA-avdelning idag arbetar brett kring frågan ur ett antal olika infallsvinklar, både rent tekniskt men också kring beteendemönster.

- Under 2022 har VA-avdelningen tillsammans med Rejlers genomfört energiutredningar för ett antal reningsverk, distributionsanläggningar samt avloppsreningsverk.
- En energisammanställning för samtliga fastigheter har genomförts under 2023 där det bl.a. framkommit att undermätning (se nedan) bör utvärderas. Riktlinjer kring undermätning för nyproduktion ska utarbetas.
- Driftoptimering av Kvarnåkershamn har genomförts, vilket resulterat i stora energibesparingar.
- Successivt kommer all fastighetsbelysning bytas ut mot LED-belysning.
- VA-avdelningen kommer fortlöpande arbeta med kommunikationskampanjer för att minska vattenförbrukningen på Gotland.

Tekniska nämnden beslutade att motionen anses besvarat och att VA-avdelningen tar med sig förslaget i framtida planering. Regionstyrelseförvaltningen föreslår regionstyrelsen att ansluta sig till samma bedömning inför motionens behandling i regionfullmäktige.

Bedömning

Tekniska nämnden har i sitt beslut 2023-09-13, § 187 bedömt att frågan om att öka tempot kring och prioritera energieffektivisering inom VA-området är

högst aktuell och en förutsättning för att fortsatt uppnå en hållbar vattenproduktion på Gotland samt uppnå Region Gotlands klimat- och energieffektiviseringsmål.

Ökade energipriser ger ökat incitament att minska energikonsumtionen. Under 2022 har VA-kollektivet, liksom fastighetsförvaltningen, utfört ett antal energiutredningar tillsammans med konsultfirman Rejlers. Syftet var att kartlägga energibesparande investeringsåtgärder vid befintliga vatten- samt avloppsreningsverk. De åtgärder som rekommenderas var exempelvis byte av matarskruvar, distributions- samt lyftpumpar, samtliga med goda avskrivningstider. VA-avdelningen kommer vidare se över och ta fram åtgärdsplaner.

För att ytterligare möjliggöra kommande riktade energiutredningar har VA-enheten påbörjat en energisammanställning för samtliga fastigheter. Det med syfte att få ett entydigt helhetsperspektiv över elförbrukningen för anläggningar samt processtekniker. Arbetet har påvisat att undermätning (se nedan) av elförbrukning i dagsläget saknas, vilket utgör ett viktigt verktyg för kommande reinvesterings- samt energieffektiviseringsprojekt. Det saknas också ett fastighetssystem för enkel förvaltning och löpande energiuppföljning.

Undermätning innebär att man mäter i ett antal punkter under huvudmätaren och på så sätt får en bättre precision. Undermätning ger möjlighet att härleda den totala elförbrukningen direkt till dess förbrukare vilket ger bättre underlag för energieffektivisering. Med undermätning blir det exempelvis möjligt att urskilja hur mycket en specifik pump förbrukar. Åtgärden förväntas säkerhetsställa att genomförda investeringar och reinvesteringar ger en kostnadseffektiv energieffektivisering.

Ett arbete för att ta fram riktlinjer gällande undermätning vid nyproduktion samt att installera undermätning i befintliga anläggningar ska därför initieras. I ett första steg kommer undermätning vid en specifik anläggning genomföras för att sedan möjliggöra utvärdering av undermätningens syfte samt resultat.

Ett annat viktigt område inom energieffektivisering är att optimera driften på befintliga anläggningarna, det för att kunna tillgodose ökad nytta av befintliga energianvändningen. Bräckvattenverket i Kvarnåkershamn är ett föredömligt exempel där ett omfattande optimeringsarbete fortgår och resulterat i en energieffektivisering på 25 %, jämfört med 2020.

I enlighet med EU:s RoHS-direktiv gällande utfasning av lysrör innehållande kvicksilver kommer VA-avdelningen genomföra en översyn över befintliga lysrörsarmaturer för att byta ut, alternativt konvertera, till LED-belysning. LED-belysning förbrukar upp till 90 % mindre energi, vilket kommer minska förbrukningen kopplad till belysning avsevärt.

VA-avdelningen förvaltar idag 236 fastigheter vilket medför att arbetet att energieffektivisera kommer behöva ske över tid. Som motionen lyfter finns det en stor potential att minska energiförbrukningen genom att energieffektivisera. För att den tekniska energieffektiviseringen ska uppnå god kostnadseffektivitet och för att säkerhetsställa att framtida investeringar inom energieffektivisering skapar största möjliga effekt krävs ett omfattande förarbete samt datainsamling. Detta arbete kommer ligga till grund för utfallet av framtida energieffektiviseringarna. Ett första steg i detta arbete har påbörjats och hur arbetet kommer fortlöpa framöver har lyfts i tjänsteskrivelsen.

För att ytterligare öka tempot och prioritera energieffektiviseringsarbetet kommer det krävas att de interna resurserna omfördelas. Idag avsätts stora resurser för att uppnå befintlig VA-plan. Det parallellt med att skapa förutsättningar för den politiska inriktningen kring en årlig nybyggnation av 500 bostäder. Även klimatanpassningsåtgärderna kommer att kräva ytterligare resurser (för det som ännu inte tagits upp i befintlig planering). Att omfördela resurser för att ytterligare påskynda det pågående energieffektiviseringsarbetet kommer få effekter, både för att uppfylla VA-planen samt målet om nybyggnation av bostäder.

Energieffektiviserade åtgärder är vid genomförandet också kapitalintensivt trots att de på sikt genererar en lägre driftkostnad. Det medför att en ökad takt kring energieffektivisering betingar ett ökat investeringsbehov.

Regionstyrelseförvaltningen kan konstatera att det går att tolka motionärernas yrkande både som att investeringstakten när det gäller energieffektivisering ska öka inom nuvarande ram, vilket förutsätter omprioriteringar, alternativt att investeringstakten ska öka inom en utvidgad ram, vilket inte behöver innebära omprioriteringar.

Tekniska nämndens huvudsakliga slutsats är att en ökad prioritering av energieffektiviseringsfrågorna riskerar att hämma ”kärnverksamheten” i form av att uppfylla VA-planen, som i sin tur är viktig för att målet kring bostadsproduktionen ska kunna nås. Tekniska energieffektiviserande åtgärder är också kapitalintensiva, underförstått att prioritera dem ännu högre än idag kräver en betydligt högre investeringsbudget än idag, anser nämnden.

Den nuvarande budgeten för VA-investeringar i Region Gotlands strategiska plan och budget, med planeringshorisont fram till och med 2027, är ungefär 125 miljoner kronor årligen. Sannolikheten för att det ska gå att öka denna ram ytterligare är enligt regionstyrelseförvaltningens bedömning liten. Det förutsätter att något annat investeringsbehov får stå tillbaka.

Regionstyrelseförvaltningen noterar att teknikförvaltningen redan idag gör mycket energieffektiviseringar, bland annat i samband med de reinvesteringar som görs i verk och ledningar. Förvaltningen är också inne i en fas där man

bygger upp kunskap kring hur man rent praktiskt bäst energieffektiviserar VA-verksamheten.

Sammanfattningsvis föreslår regionstyrelseförvaltningen regionstyrelsen att, med stöd av tekniska nämndens beslut § 187 och resonemanget ovan, föreslå regionfullmäktige att motionen ska anses besvarad.

Ärendets behandling under mötet

Johan Malmros (C) yrkar bifall till motionen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Johan Malmros yrkande om bifall till motionen och finner att arbetsutskottets förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2023-02-20

Regionfullmäktige 2023-02-20, § 30

Tekniska nämnden 2023-09-13, § 187

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-10

Skickas till

Motionären

RS § 397 Motion. Uppmuntra Gotlands skolor att delta i projektet "Cykelvänlig skola"

Ärendenummer: RS 2022/843

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen avslås.
-

Sammanfattning

Saga Carlgren m.fl. (V) yrkar i en motion att regionfullmäktige beslutar uppmuntra regionens skolor att delta i projektet "Cykelvänlig skola" för att få fler barn och ungdomar att använda cykel som transportmedel.

Att öka fysisk aktivitet i befolkningen är en viktig fråga utifrån både ett folkhälsoperspektiv och utifrån att klara belastning inom vård och omsorg samt att minska klimatpåverkan. På Gotland lyfts detta bland annat som ett konkretiserat mål i "Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland, 2023-2027" utifrån den regionala utvecklingsstrategin "Vårt Gotland 2040" samt i "Hälsa genom hela livet/god och nära vård". Region Gotland är idag drivande eller medverkande i flera olika projekt och initiativ för att öka fysisk aktivitet. Exempelvis Cykelvänligast som riktar sig till gotländska arbetsplatser samt Trafikkalendern där den årliga utmaningen Gå & Cykla till skolan ingår. Andra exempel i eller runt skolmiljö är Rörelsesatsning i skolan och Hållbar hälsa på Wisbygymnasiet, båda i samverkan med RF-SISU samt projekten Fysioterapeut i elevhälsan och Framtiden är Aktiva Ungas Mobilitet (FAKTUM).

Regionstyrelseförvaltningen (tjänsteskrivelse daterad 2023-03-20) ansåg att motionen skulle avslås med bakgrund till arbete som redan pågår kopplat till fysisk aktivitet och ökad rörelse.

Regionstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-04-05, § 94, att återremittera ärendet för behandling i barn- och utbildningsnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Ovan nämnda nämner har i sina yttranden beskrivit att skolorna är medvetna om vikten av fysisk aktivitet för barn och unga. Vidare beskriver de att det idag finns en rad aktiviteter och samarbeten där nämndernas verksamheter redan bidrar till att uppnå den goda intentionen i motionen. Båda nämnderna har slutligen föreslagit regionfullmäktige att avslå motionen utifrån det arbete som redan pågår kopplat till ökad fysisk aktivitet, samt att det är tveksamt om skolorna ska uppmuntra till aktiviteter som faller utanför skolornas ansvarsområde.

Regionstyrelseförvaltningen anser även att det är viktigt att kraftfulla metoder används utifrån befintlig struktur och att fortsätta med de arbeten som redan påbörjats innan nya metoder lyfts in. För att få en kraftfull verkan och vid

införande av nya metoder är regionstyrelseförvaltningens bedömning att det ej är lämpligt med en ”uppmuntran” utan det bör innefatta en tydligare formulering vad som förväntas av de gotländska skolorna.

Sammanfattningsvis görs bedömningen av regionstyrelseförvaltningen att motionen bör avslås.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att öka fysisk aktivitet och minska stillasittande i den gotländska befolkningen är angeläget och bör ha hög prioritet. Att öka den fysiska aktiviteten i befolkningen är en stor samhällsutmaning som kräver samverkan mellan flera olika aktörer. För att kunna göra en verklig förflyttning behövs både kraftfulla verktyg och val av rätt metoder. Den föreslagna målsättningen i ”Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland” med en timmes rörelse varje dag är högt och ambitiöst. Målsättningen visar på angelägenhetsgraden och kraften att både vilja och möjligheten att arbeta med frågan från såväl Region Gotland som andra samhällsaktörer i samverkan.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att motionen ska avslås. Detta är i linje med barn- och utbildningsnämndens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttranden som båda föreslår regionfullmäktige att avslå motionen. Detta mot bakgrund av det arbete som redan pågår kopplat till området inom både skolorna och regionen i stort. Det är viktigt att kraftfulla metoder används utifrån befintlig struktur och att fortsätta på de arbeten som redan påbörjats innan nya metoder lyfts in. För en kraftfull verkan och vid införande av nya metoder är det regionstyrelseförvaltningens bedömning att det ej är lämpligt med en ”uppmuntran” av införande utan att det behöver innefatta en tydligare formulering vad som förväntas av de gotländska skolorna. Både barn- och utbildningsnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ställer sig tveksamma till om skolorna ska uppmuntra till aktiviteter som faller utanför skolornas ansvarsområde. Istället belyser de aktivitet som redan finns för att främja rörelse och fysisk aktivitet för barn och unga i enlighet med skollagen att ”Skolan ska sträva efter att erbjuda alla elever daglig fysisk aktivitet inom ramen för hela skoldagen”.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2022-06-20

Barn- och utbildningsnämnden 2023-09-14, § 84

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-09-12, § 67

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-10

Skickas till
Motionären

RS § 398 Motion. College – en väg mot en jämfästld arbetsmarknad

Ärendenummer: RS 2019/303

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.
-

Sammanfattning

I motion (RS 2019/303) från Saga Carlgren (V) med flera yrkas att ge gymnasie- och utbildningsnämnden i uppdrag att ta fram mål och strategier avseende att främja en jämnare könsfördelning inom följande utbildningsprogram el- och energi-, teknik-, vård- och omsorg- och barn- och fritidsprogrammet, samt att stärka elever som är i klar minoritet i sin grupp. Syftet är att minska könsuppdelningen inom dessa gymnasieprogram då motionären menar att arbetsmarknaden är för könsuppdelad. De utbildningsprogram som motionärerna hänvisar till var vid tidpunkten tänkta att ingå i ett vård- och omsorgscollege och teknikcollege, varav det därefter fattades beslut om endast att etablera ett teknikcollege.

Läroplanen för gymnasie- och grundskolan innehåller skrivningar om skolans roll att bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund. I remissyttrandet från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (RS 2019/199) beskrivs ett flertal utvecklingsinsatser som utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har arbetat med under åren 2013 – 2019 för att på olika sätt stärka det arbetet inom skolans olika funktioner.

Ett nuläge visar på olika sätt gymnasiet arbetar med dessa frågor i enlighet med läroplanen och som är en del i den pågående verksamheten. Därtill finns inom teknikcollege, som innefattar el- och energiprogrammet och teknikprogrammet, en framtagen jämställdhetsstrategi och -plan för att främja en inkluderande lärmiljö och aktiviteter för att bland annat stärka minoritetsgrupper under utbildningstiden, men också att verka för att fler tjejer söker sig till utbildningsprogrammet.

Bedömning

I läroplanerna för både grundskola och gymnasieskola finns inskrivet att skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden redovisar ett flertal utvecklingsinsatser som på olika sätt syftar till att stödja eleven att göra ett väl underbyggt val av utbildning och yrkesinriktning fri från könsstereotypa val.

Ett fortsatt viktigt arbete är också studie- och yrkesvägledningsarbetet inom grundskolan för att stärka ungas valkompetens och kunna fatta väl avvägda beslut om sin framtid oavsett kön, funktionsnedsättning, social eller kulturell bakgrund. Det möjliggör för eleven att ta väl informerade val utifrån eget intresse och förmåga och sett till arbetsmarknadens möjligheter och förutsättningar. Det möjliggör därmed ett bredare val till utbildningsprogrammen och utestänger inte omedvetet en stor potentiell resurs av elever för framtida kompetensförsörjning och bidrar till en mer jämlik och jämställd arbetsmarknad.

Med framtagen jämställdhetsplan inom ramen för teknikcollege, som kompletterar gymnasiet likabehandlingsplan, och som beskriver övergripande mål med arbetet och aktiviteter i syfte att stärka jämställdhetsarbetet och minska skillnader mellan könen, så anses motionen vara besvarad. Även om det saknas ett uttalat mål om könsfördelning inom programmet, framgår det av teknikcollege jämställdhetsplan att det finns en ambition att öka andelen tjejer på utbildningen.

Att ha tydliga mål och strategier som utvärderas efterhand bidrar sannolikt till ett större lärande om insatser som främjar arbetet och kan vara något att arbeta vidare med.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar bifall till motionen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens yrkande om bifall till motionen och finner att arbetsutskottets förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2019-02-25

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2019-10-25, § 101

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-19

RS § 399 Motion Utred förutsättningar för skyddat boende i Region Gotlands regi.

Ärendenummer: RS 2022/863

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen avslås.
-

Sammanfattning

Agnes Lundgren (Fi) och Gerd Holmgren (Fi) har lämnat in en motion, Utred förutsättningar för skyddat boende i Region Gotlands regi.

Motionen har remissbehandlats i socialnämnden. Socialnämnden har i sitt yttrande redogjort för nuläget av arbetet för att ge skydd för våldsutsatta och där skyddat boende kan ges som bistånd, om bedömningen visar behov.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att motionen tar upp en högst aktuell fråga som är en central del i arbetet med stöd till våldsutsatta. Ett utkast till lagrådsremiss överlämnas preliminärt till riksdagen i maj 2023, som förändrar förutsättningarna kring skyddat boende som regionen bör invänta och beakta.

Regionstyrelseförvaltningen delar socialnämndens bedömning och ser inte något behov av skyddat boende på Gotland i nuläget, varför regionstyrelseförvaltningen föreslår att motionen avslås.

Bedömning

Det är regionstyrelseförvaltningens bedömning att de eventuella lagändringar som kommer förändrar förutsättningarna kring skyddat boende, vilket bör beaktas. Regionstyrelseförvaltningen delar socialnämndens bedömning och föreslår att motionen ska avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2022-06-20

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-01-23

Socialnämnden 2023-03-15, § 54

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-05-02

Skickas till

Motionärerna

Socialnämnden

Kvalitetschef Öystein Berge, socialförvaltningen

RS § 400 **Motion. Säkra framtiden för ideell kvinnojoursverksamhet på Gotland genom IOP – idéburet offentligt partnerskap**

Ärendenummer: RS 2022/842

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen bifalles på så sätt att Regiondirektören får i uppdrag att inleda dialog med kvinnojourerna med målet att teckna IOP – idéburet offentligt partnerskap.

Sammanfattning

Saga Carlgren (V) med flera har lämnat in motion gällande, Säkra framtiden för ideell kvinnojoursverksamhet på Gotland genom IOP idéburet offentligt partnerskap.

Motionen har remissbehandlats i socialnämnden. Socialnämnden har i sitt yttrande redogjort för vad ett idéburet offentligt partnerskap, IOP, har att förhålla sig till som överenskommelse.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att motionen lyfter fram en aktuell fråga om kvinnojourers förutsättningar och om vikten av deras arbete som ett komplement till socialnämndens insatser. Dock är det inte en lagstadgad funktion.

Regionstyrelseförvaltningen delar socialnämndens bedömning att det inte är aktuellt att Region Gotland ska teckna ett IOP avtal med kvinnojourer på Gotland.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen delar socialnämndens bedömning om att det inte är aktuellt att Region Gotland ska teckna ett IOP avtal med kvinnojourer på Gotland.

IOP kan här inte ses som ett lämpligt verktyg då motionären avser en annan typ av samverkan än på det sätt en IOP vill stimulera till. Utifrån efterfrågan om att trygga en långsiktig finansiering ses det möjligt med fleråriga avtal på annat sätt. Föreningsbidrag bedöms här vara lämplig stödform.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att avslå motionen.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) yrkar att motionen ska bifallas på så sätt att Regiondirektören får i uppdrag att inleda dialog med kvinnojourerna med målet att teckna IOP – idéburet offentligt partnerskap.

Håkan Ericsson (S) yrkar bifall till formuleringen. I detta instämmer Saga Carlgren (V), Johan Malmros (C) och Micke Seid (MP).

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2022-06-20

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-01-23

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-05-11

Skickas till

Motionärerna

Socialnämnden

Kvalitetschef Öystein Berge, Socialförvaltningen

RS § 401 Medborgarförslag. Synpunkter på Destination Gotland om flexibiljetter och fullbokade färjor

Ärendenummer: RS 2021/1078

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses besvarat.
-

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2021-07-16 där förslagsställaren lyfter två synpunkter kopplade till Destination Gotlands färjetrafik: 1) Varför vi som boende måste betala flexibiljett. Vi ska kunna åka när vi vill utan att det kostar eftersom det är vår väg till fastlandet. 2) Sommartid kan det vara fullbokat. Borde det inte finnas reserverade platser på båten och att de hålls tills två timmar innan avgång så man kan akut ta sig härifrån eller hem. Förslagsställaren benämner detta som synpunkter på Destination Gotland och uppger att hon önskar debatt i frågan.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att medborgarförslaget ska anses besvarat, dels mot bakgrund av att det ligger utanför Region Gotlands rådighet. Dels eftersom Region Gotland tillsammans med övriga aktörer i Trafikrådet tagit fram gotländska ståndpunkter om kommunikationerna till och från Gotland, vilka delvis svarar mot förslagsställarens synpunkter.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att synpunkterna som tas upp ligger utanför Region Gotlands rådighet och att det i första hand är operatören – Destination Gotland, eller beställaren – Trafikverket, som borde adresseras.

Region Gotland har gemensamt med övriga aktörer i Gotlands Trafikråd tagit fram gotländska ståndpunkter om kommunikationerna till och från Gotland. Tillsammans med övriga aktörer i Trafikrådet arbetar Region Gotland för att få gehör för ståndpunkterna hos Trafikverket och den nationella politiken. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att följande ståndpunkter delvis svarar mot förslagsställarens första synpunkt:

- Skäligt prissatta biljetter för resenärer av olika kategorier. Priset för resor med färja och flyg till Gotland måste vara i nivå med annat resande inom landet.
- För gotlänningar ska fast, rabatterat biljettpris på färjan finnas.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att följande ståndpunkt svarar mot förslagsställarens andra synpunkt:

- Vid ökad efterfrågan, exempelvis under sommar och storhelger, måste det finnas kapacitet som motsvarar behovet.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer därmed att medborgarförslaget ska anses besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2021-07-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Medborgarförslag. Synpunkter på Destination Gotland om flexibeljetter och fullbokade färjor daterad 2023-09-22

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 402 Medborgarförslag. Återskapa statyn vid Packhusplan

Ärendenummer: RS 2023/1001

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget avslås.
-

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2023-04-02 där förslagsställaren föreslår att statyn Ymnighetsgudinnan vid fontänen på Packhusplan i Visby målas om i en färg som ligger närmare gjutjärnet än den gröna färg statyn målats i samband med restaurering 2019.

En konservator utförde mellan 2017 och 2019 en förundersökning och därefter konservering av skulpturen Ymnighetsgudinnan i Visby. Regionstyrelseförvaltningen ser ingen anledning att måla om skulpturen eftersom förundersökningen kommit fram till vilken färg som är lämplig ur ett kulturhistoriskt perspektiv. Det är förståeligt att färgen kan upplevas som intensiv till en början, men med tiden kommer den att förändras och bli mildare. Förvaltningens bedömning är därför att avslå medborgarförslaget. Förundersökning och konserveringsrapport bifogas.

Bedömning

I samband med förundersökning och konservering 2017-2019 gjordes en färgundersökning. Skulpturen visade att inga ursprungliga färgskikt kunde observeras och att den varit målad i varierade färger genom åren (brunt, mörkgrönt, vitt). Därför valdes en färgkulör som alluderar till brons. Sådana gröna färger var brukliga på utomhusfontäner i gjutjärn under 1800-talet. Valet av färgkod gjordes i samråd med beställare och antikvarisk medverkande. Det är förståeligt att färgen kan upplevas som intensiv till en början, men med tiden kommer den att förändras och bli mildare. Därför är förvaltningens bedömning att avslå förslagsställarens förslag.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2023-04-02

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Medborgarförslag. Återskapa statyn vid Packhusplan 2023-08-29

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 403 Medborgarförslag. Åretrunt- badanläggning med utgångspunkt från Kallbadhuset

Ärendenummer: RS 2021/179

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses besvarat.
-

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2021-01-27 där förslagsställaren föreslår att det ska byggas ett nytt Kallbadhus i Visby.

Förslaget från förslagsställaren är en åretrunt-badanläggning, med utgångspunkt från nuvarande Kallbadhus. Det kan bland annat vara enkla vindskydd där man kan byta om och ett räcke på bryggan för att förhindra olyckor.

Förslagsställaren ser i förlängningen en badanläggning som kan locka både fastboende och turister, men att det då skulle behövas ordentliga omklädningsrum, en fin bastu med utsikt över vattnet och gärna någon form av vågbrytare som gör det till en mer skyddad plats att bada på.

I samråd med teknikförvaltningen konstaterar förvaltningen att delar av medborgarförslaget genomförs i pågående projekt med att renovera Kallisbryggan. Att renovera och tillgänglighetsanpassa Kallisbryggan har varit en fråga under en längre tid, på grund av bland annat investeringsstopp under ett par år har projektet pausats under perioder. Platsen är välbesökt under hela året. Teknikförvaltningen har arbetat med att utreda de tekniska möjligheterna till att utveckla Kallisbryggan på den platsen i ett extremt utsatt läge vid vindar, vågor, kraftfulla isbildningar och påverkan från färjor. Planer har tagits fram för att utveckla Kallisbryggan till en mer tillgänglig plats. Det planeras att bryggan ska höjas och bli säkrare för vågor och isbildningar, den planeras att bli bredare och sittplatslösningar finns med i förslaget. Lösningar för rullstolsburna och för att underlätta att komma ner i havet från bryggan finns också med i planerna. Om arbetet fortlöper som det ska beräknas arbetet vara klart under hösten 2024.

Det finns idag ett kallbadhus med ombytesmöjligheter.

Fastighetsförvaltningsavdelningen har ett hyresavtal med NMT Management AB där de har krav på sig att hålla omklädningsrummen öppna för allmänheten mellan midsommar och 31 augusti. Bastun är i sin tur uthyrd till ytterligare en aktör. I hyresavtalet regleras också driftsfrågan där hyrestagaren utöver driften av byggnaderna och området för Kallis också ska drifva stranden under samma period. Stranden ska skötas som en sandstrand där man bland annat håller rent

och fyller på sand. Resterande del av året sköter park- och trafikavdelningen stranden. Avdelningen har även ansvar för Kallisbryggan under hela året då den inte ingår i hyresavtalet. Projektet med att renovera Kallisbryggan är planerat för att passa in i det framtagna förslaget för en framtida eventuell utveckling av inre hamnen.

Att flytta stenar eller att bygga på vågbrytare är ett kostsamt projekt och det är rätt att det finns framtida behov av att arbeta med den frågan för att säkra upp bland annat Kruttornskanten, vilket det pågår utredningar om i ett annat projekt. Det krävs i så fall dispenser från Länsstyrelsen för att arbeta med att göra förändringar i vattnet och det finns idag inte resurser i projektet med Kallisbryggan utan projektet är begränsat till att renovera och tillgänglighetsanpassa Kallisbryggan.

I och med de planer som redan finns att utveckla kallbadhusets brygga och göra det mer tillgänglig och tilltalande så anser förvaltningen att förslaget är besvarat.

Bedömning

I och med det arbete som redan är planerat att genomföras vid Kallbadhuset i Visby för att öka tillgängligheten och den allmänna trivseln så anser förvaltningen att medborgarförslaget är besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2021-01-27

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Medborgarförslag. Åretrunt-badanläggning med utgångspunkt från Kallbadhuset 2023-10-16

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 404 **Medborgarförslag. Anlägga en frisbeegolfbana, discgolfbana**

Ärendenummer: RS 2020/1289

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses besvarat.
-

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2020-08-27 där förslagsställaren föreslår att Region Gotland ska anläggas en frisbeegolfbana, eller discgolf som det även kallas. De ska helst ligga på Visborg och vara 18-hål lång. Förslagsställaren anser att det är en hälsofrämjande aktivitet som nästan alla kan delta i.

Regionstyrelseförvaltningen delar uppfattningen att discgolf är en hälsofrämjande aktivitet med relativt låga trösklar för deltagande. Det är en idrott som har utvecklats mycket de senaste åren. På Gotland finns i dagsläget 8 discgolfbanor med sammanlagt 108 hål. Dessa ligger från Lärbro i norr till Holmhällar i söder och även i Visby.

I och med den stora etableringen av discgolfbanor på Gotland och den stora geografiska spridningen anser regionstyrelseförvaltningen att det inte finns ytterligare behov av en discgolfbana anlagd av Region Gotland. Här har föreningar och andra löst det på egen hand.

Bedömning

Det finns ett stort utbud av discgolfbanor på Gotland och förvaltningen ser i dagsläget inte något behov för Region Gotland att bygga och driva en bana. Därmed anser regionstyrelseförvaltningen att förslaget är besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2020-08-27

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Medborgarförslag. Anlägga en frisbeegolfbana, discgolfbana 2023-10-16

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 405 Medborgarförslag. Uteblivna intäkter med anledning av Coronakrisen för föreningsdrivna anläggningar, såsom bygdegårdar, hembygdsgårdar, folkets hus m.m.

Ärendenummer: RS 2020/681

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses besvarat.
-

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2020-04-13 där förslagsställaren ser en dyster framtid för kulturlokaler då pandemirestriktionerna gör att bokningar upphör i Stenkyrka folketshus som förslagsställaren är aktiv inom, men att alla kostnader finns kvar vilket skulle ge en ekonomisk katastrof.

Förslagsställaren tycker att:

- Regionen centralt ska söka pengar hos staten.
- Samtliga bygdegårdar och Folkets hus på Gotland som befinner sig i samma situation, så fördelar regionen pengarna med samma summa till samtliga hus, utan krångliga ansökningshandlingar från var och en.

Sedan detta förslag inkom har ett antal olika utlysningar med olika stöd, både statliga och regionala till föreningsdrivna anläggningar gått ut, både inom fritidssektorn, men även till kulturhus och bygdegårdar. I och med att restriktionerna kring pandemin har släppt sedan något år tillbaka och verksamheterna har återgått, anser regionstyrelseförvaltningen att medborgarförslaget bör anses besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2020-04-13

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Medborgarförslag. Uteblivna intäkter med anledning av Coronakrisen för föreningsdrivna anläggningar, såsom bygdegårdar, hembygdsgårdar, folkets hus m.m 2023-10-16

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 406 Medborgarförslag. Krislån till bygdegårdar

Ärendenummer: RS 2022/1155

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget avslås.
-

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2022-09-03 där förslagsställaren föreslår att Region Gotland ska kunna erbjuda tillfälliga, förmånliga, så kallade ”akutlån” till det som kallas samlingslokalhållande föreningar.

Gotland har ett stort antal bygdegårdar och Folkets Hus, sammanlagt över 60 föreningar. Förslagsställaren menar att pandemin och en rusande elmarknad har tårt mycket på ekonomin för dessa föreningar. Förslagsställaren menar ytterligare att de flesta har överlevt tack vare stöd från Region Gotland och staten.

Region Gotland lämnar sedan 1990-talet inte längre lån till föreningar. Den typen av stödform har ersatts av olika ordinarie stöd till samlingslokalhållande föreningar. Under 2020 och 2021 i samband med pandemin erbjöd Region Gotland ett antal specifikt riktade kristöd. Hösten 2022 fanns även riktade stöd för olika energibesparande åtgärder. Därmed föreslås att förslaget avslås.

Bedömning

Region Gotland beviljar sedan 1990-talet inte längre lån till föreningar. Den typen av stödform har idag ersatts av bidrag. Föreningar kan söka bidrag för sin verksamhet inom ramen för kultur- och fritidsavdelningens bidragssystem. Det är endast privatpersoner som vid anslutning till kommunalt VA som, efter beviljad ansökan, kan få betala sin anslutningsavgift uppdelat på som längst 10 år. I övrigt lämnas inga lån eller krediter.

Inför det elstöd som regionstyrelseförvaltningen aviserade och fördelade hösten 2022 framkom att många bygdegårdar har bundna avtal med GEAB och flera har gjort eller gör intensiva energiomställningsåtgärder. Vidare har årets investeringsstöd från Region Gotland till samlingslokalhållande föreningar prioriterat just sådana investeringar. Elva föreningar har beviljats stöd på totalt 625 000 kr. Regionstyrelseförvaltningen är tillgänglig för stöd och rådgivning kring att hitta fler finansieringsmöjligheter till föreningslivet, samverkan med distriktsorganisationer och annat aktuellt.

Inom Region Gotland finns även Energicentrum Gotland som ägs av Region Gotland och är ett av Sveriges 15 regionala energikontor. Där kan föreningar

och hushåll med flera få kostnadsfri och opartisk rådgivning om hur man kan minska sin energianvändning och miljöpåverkan.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att stöd till berörda föreningar har skett just i det syfte som förslagshållaren skriver. Region Gotland beviljar inte lån utan erbjuder istället möjligheter för samlingslokalhållande föreningar att söka drift- och investeringsbidrag. Region Gotland föreslår därmed att medborgarförslaget avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2022-09-03

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Medborgarförslag. Krislån till bygdegårdar 2022-01-31

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 407 Medborgarförslag. Utegymp på Hemse

Ärendenummer: RS 2020/668

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2020-04-06 där förslagsställaren saknar ett utegym i Hemse och förslår en samverkan mellan Region Gotland och Hemse för att förverkliga ett utegym. Förslaget inkom under pandemin och såg det som extra förtjänstfullt att anlägga utegym under den perioden.

Under 2021 beviljades Knutpunkt Hemse Utveckling AB lokalt utvecklingsbidrag från Gubis, som i sin tur fått medlen beviljade av Region Gotland. Utvecklingsbidraget var på 50 000 kr och beviljades för ett utegym i Hemse. Utegympet står sedan 2022 på plats i Hemse vid idrottsområdet inte långt från ishall, simhall och idrottshall.

I och med att ett utegym finns på plats i Hemse anser förvaltningen att detta medborgarförslag anses besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2020-04-06

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Medborgarförslag. Utegymp på Hemse daterad 2023-10-16

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 408 Medborgarförslag. Stopp för pågående verksamheter och planer för AB Gotlandshem

Ärendenummer: RS 2023/1280

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget avslås.

Jäv

På grund av jäv deltar Johan Malmros (C) inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2023-05-18 där förslagsställaren föreslår att samtliga planer och pågående verksamheter som AB Gotlandshem har för att bygga, riva, renovera eller sälja omedelbart stoppas och att en kompetent och oberoende part anlitas för att ta fram en plan för att sälja ut alla fastigheter och avveckla bolaget.

AB Gotlandshem (bolaget) är sedan 1957 är ett allmännyttigt bostadsföretag som ägs i sin helhet av Region Gotland där det främsta syftet är att främja bostadsförsörjningen i kommunen enligt Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Ägaren representeras av regionfullmäktige som dels beslutar om styrande dokument (bolagsordning, ägardirektiv, aktieägarpolicy) och dels utser ledamöter i bolagets styrelse och lekmannarevisorer för ändamåls- och effektivitetsgranskning.

Bolaget och dess styrelse har att förhålla sig till gällande lagstiftning och till ägarens styrning (bolagsordning, ägardirektiv och aktieägarpolicy). Uppföljning sker löpande, dels genom att tillhanda underlag för Region Gotlands koncernredovisning, men även genom dialog vid ägarmöten som genomförs minst fyra gånger per år.

Ägaren konstaterar i de uppföljningar och dialoger som genomförs med AB Gotlandshem att bolaget arbetar i enlighet med ägarens fastställda inriktning för bolaget och i enlighet med de fastställda styrdokument. Ägaren har dessutom inte uttalat någon ambition att förändra bolagets ändamål eller inriktning, varför avslag föreslås för medborgarförslaget.

Bedömning

Ägaren konstaterar i de uppföljningar och dialoger som genomförs med AB Gotlandshem att bolaget arbetar i enlighet med ägarens fastställda inriktning för bolaget och i enlighet med de fastställda styrdokument. Ägaren har dessutom inte uttalat någon ambition att förändra bolagets ändamål eller

inriktning. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att medborgarförslaget avslås.

Ärendets behandling under mötet

På grund av jäv deltar Johan Malmros (C) inte i handläggningen av ärendet.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2023-05-18

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Medborgarförslag. Stopp för pågående verksamheter och planer för AB Gotlandshem daterad 2023-10-23

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 409 Medborgarförslag. Ersätt mjölk med vatten som måltidsdryck i skolan

Ärendenummer: RS 2022/1065

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget avslås.
-

Sammanfattning

Ett medborgarförslag gällande att ersätta mjölk med vatten som måltidsdryck har inkommit till regionstyrelseförvaltningen. Regionstyrelseförvaltningen har svarat på detta medborgarförslag.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens avdelning Måltid beskriver nedan styrning, hur erbjudandet gällande måltidsdryck i skolrestaurangerna ser ut, samt beskriver näring- och energiinnehåll i mjölk, liksom kostnader för mjölk i skolrestaurangerna.

Avdelning Måltid arbetar utifrån Livsmedelsverkets riktlinjer och Nordiska Näringsrekommendationerna som baseras på aktuell forskning. I senaste Nordiska Näringsrekommendationerna 2023, beskrivs det att en måttlig konsumtion av mejeriprodukter, är associerat med en lägre risk för övervikt och överviktsrelaterade sjukdomar. I dag erbjuds i skolrestaurangerna mjölk och vegetabilisk dryck som ett alternativ till vatten, det finns alltså en valmöjlighet gällande dryck.

Mjölk är ett näringsrikt livsmedel som bidrar med protein, kalcium, riboflavin, vitamin B12, jod och andra näringsämnen. Mjölk är dessutom berikat med vitamin D och innehåller energi vilket för vissa barn och för vissa dagar kan vara ett nödvändigt komplement till måltiden i övrigt. Ett glas mjölk kan därför ge ett bra bidrag av energi och näring för barn som av olika anledningar äter för lite av den lagade maten (Nationella riktlinjer för måltider i skola - förskoleklass, grundskola, gymnasieskola och fritidshem, Livsmedelsverket).

Enligt Livsmedelsverkets undersökning Riksmaten ungdom 2016-2017 ser man en lägre mjölkkonsumtion jämfört med 2003 vilket stämmer väl överens med siffror från Jordbruksverket. Det beskrivs i rapporten att "Konsumtionen av mjölk, läsk och saft verkar i stora delar ha bytts ut mot vatten, eftersom medelkonsumtionen av vatten ökat till mer än det dubbla mellan Riksmatenundersökningarna" (Riksmaten ungdom 2016-17 – del 1 livsmedelskonsumtion, Livsmedelsverket nr 14, 2018, jordbruksverket.se).

Att inte erbjuda mjölk alls som ett alternativ till vatten skulle innebära en lägre kostnad men skulle också missa de positiva effekterna gällande energi och

näring för mjölk som beskrivs ovan. Ett EU-stöd, Skolmjölksstödet, bidrar till att kostnaden för mjölk som dryck i skola och förskola minskar. Bedömningen är att det därför inte ger en betydande ekonomisk vinst.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2022-08-24

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Medborgarförslag. Ersätt mjölk med vatten som måltidsdryck i skolan daterad 2023-11-02

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Regionstyrelseförvaltningen
Förslagsställaren

RS § 410 **Information. Vissa inkomna handlingar**

Sammanfattning

Till handlingarna lades följande inkomna handlingar:

Tillgänglighetsrådets protokoll 2023-10-04

RS § 411 **Anmälan om delegationsbeslut**

Sammanfattning

Till handlingarna lades med stöd av delegation följande fattade beslut:

- Beslut om utdelning från Stiftelsen för konsul Otto Åkermans hem 2023.
- Bisysslor regionstyrelseförvaltningen 2023-10-18 – 2023-11-10.
- Delegationsbeslut personalärenden regionstyrelseförvaltningen 2023-10-18 – 2023-11-10.
- Rättegångsfullmakt angående serveringstillstånd.
- Serveringstillstånd perioden 2023-09-15 – 2023-11-14.

RS § 412 Regiondirektörens information

Ärendets behandling under mötet

Regiondirektör Stefan Hollmark informerar regionstyrelsen om följande:

- Organisationsfrågor regionstyrelseförvaltningen.
- Trafikrådets sammanträde.
- Forum för tillväxt, klimat och miljö.
- Forum för social välfärd.
- Förorenat dricksvatten i Visby med omnejd.
- Covid-19.
- Arbetet med förvaltningarnas och nämndernas verksamhetsplaner.
- Medarbetarundersökningen.